

ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทาง
สังคมกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคของภาครัฐ
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข
พฤษภาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่าง
ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์
ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคของภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก" ของ สุดาวัลย์ ศรีทอง
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช ไอบะ)

.....กรรมการ

(ดร.นิสาพร วิฒนศัณฑ์)

.....กรรมการ

(ดร.ปัทมา สุวรรณกุล)

.....กรรมการ

(ดร.อรอุษา สุวรรณประเทศ)

.....กรรมการ

(ดร.สุกัญญา จงถาวรสถิตย์)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณินิจ ภูพัฒน์วิบูลย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

10 พฤษภาคม 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดีจาก ดร.นิสาพร วัฒนศัพท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาได้ให้คำปรึกษา แนะนำให้ข้อคิดเห็น และช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของวิทยานิพนธ์ในทุกขั้นตอน ตลอดจนให้กำลังใจ และเอาใจใส่แก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.ปัทมา สุพรรณกุล และดร.อรอุษา สุวรรณประเทศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่อนุญาตให้เก็บข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวม ข้อมูลครั้งนี้ และขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่ออำนาจ ศรีทอง คุณแม่มะลิ ศรีทองที่ได้ มอบชีวิตและการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องที่มีได้เอื้อนามในที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้เสมอมา ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จ

คุณความดีและสิ่งที่เป็นประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศ แต่ทุกท่านที่กล่าวมาทั้งสิ้น

สุดาวัลย์ ศรีทอง

ชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคของภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย สุดาวัลย์ ศรีทอง

ประธานที่ปรึกษา ดร.นิสาพร วัฒนศัพท์

กรรมการที่ปรึกษา ดร.ปัทมา สุพรรณกุล

ดร.อรอุษา สุวรรณประเทศ

ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข,
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554

คำสำคัญ พฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวัง อิทธิพลทาง
สังคม นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ
นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับ ปวช. ปวส. ของวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 365 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เรื่อง แบบสอบถาม
ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับ
พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, การวิเคราะห์ วิเคราะห์หา
ความระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรม
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใช้สถิติการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า

ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.7 ของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงมาก รองลงมา มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง ร้อยละ 38.1 และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงน้อย ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกและอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านการแสดงออก ($r = .137$ $p > 0.05$) อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากพ่อแม่ ($r = .110$ $p > 0.05$) อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากเพื่อน ($r = .217$ $p > 0.01$) อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากสื่อสารมวลชน ($r = .156$ $p > 0.01$)

Title THE RELATIONSHIP BETWEEN ALCOHOL DRINKING
EXPECTANCY AND INFLUENCES IN ALCOHOL ABSTIENCE
BEHAVIORS AMONG STATE COLLEGE OF TECHNOLOGY
STUDENTS IN MUANG DISTRICT PHITSANULOK PROVINCE

Author Sudawan Srithong

Advisor Nisaporn Wattanasupt, Ph.D.

Co - Advisor Patthama Suphunnakul, Ph.D.
Onusa Suwanpratest, Ph.D.

Academic Paper Thesis M.A. in Medical and Health Social Science,
Naresuan University, 2011

Keywords Alcohol drinking, Expeetancy, Social Influences

ABSTRACT

The major objectives of this study were 2 folds. First, it is to study alcohol drinking behaviors of the vocational students from Phitsanulok Vocational Collage. Secondly, it studies the relationships between students' expectations of alcohol drinking as well as social influences and the learners' alcohol drinking behaviors. The population of this study was 365 vocational students which were selected out of 4,177 vocational students enrolled in the second semester of academic year 2010 basing on the formula of Yamane. The research instrument employed in this study was the questionnaire about the relationships between students' expectations of alcohol drinking as well as social influences and the learners' alcohol drinking behaviors of vocational students in Phitsanulok. The reliability of the study is at 0.86 and the statistics for analyzing data from the analysis are frequencies, percentages, and averages for investigating the relationships between students' expectations of alcohol drinking as well as social influences and the learners' alcohol drinking behaviors and the Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results showed that

57.7% of the vocational students from Phitsanulok Vocational Collage have high risk alcohol drinking, 38.1% in moderate risk level, and 8.2% in low risk level .

Factors statistically positive significant related to alcohol drinking behaviors of the vocational students from Phitsanulok Vocational Collage at 0.05 level were expectations of alcohol drinking in expressions ($r = .137, p < 0.05$). social influences by parent ($r = .110, p < 0.05$). social influences by friends ($r = .217, p < 0.05$), and social influences by mass media ($r = .156, p < 0.01$).

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามเชิงปฏิบัติการ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น.....	10
พฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น.....	17
ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	26
อิทธิพลทางสังคมกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปด้านประชากรของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.....	52
ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัย เทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.....	55
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.....	60
5 บทสรุป.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	75
ประวัติผู้วิจัย.....	94

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	41
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นนั้นจะเป็นไปตามสัดส่วนของประชากร (Probability proportional to size).....	42
3 แสดงตัวแปร.....	49
4 แสดงจำนวนและร้อยละคุณลักษณะทั่วไปด้านประชากรคุณลักษณะทั่วไปด้าน ประชากร ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก....	53
5 จำนวน ร้อยละของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขต อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.....	55
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.....	58
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังจากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	59
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของอิทธิพลทางสังคมจากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	59
9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลทางสังคมและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.....	60
10 แบบทดสอบความตรงตามเนื้อหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขต อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.....	87
11 แสดงการทดสอบความเชื่อมั่นความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.....	90

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	38
2 แบบระบบ (Systematic Random Sampling).....	43

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนประชากรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดอันดับ 1 ในภาคพื้นเอเชียและเป็นอันดับที่ 2 ของโลกจาก 137 ประเทศ ที่ประชากรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอัตราขยายตัวมากที่สุด และเป็นอันดับที่ 5 ของโลกที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทสุราวิสกี้มากที่สุด (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2552)

จากข้อมูลขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ในปีพ.ศ.2549 การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กลับสูงขึ้นเป็น 2,479.70 ลิตร หรือเฉลี่ย 50.3 ลิตร/คน/ปี ในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2544 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 8.47 ลิตร/คน/ปี (กระทรวงสาธารณสุข, 2550, หน้า 24) จากรายงานสถิติการดื่มของเยาวชนเปรียบเทียบในปี พ.ศ.2540 และพ.ศ.2550 พบว่า อายุ 11 - 14 ปี ร้อยละ 0.0 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 0.7 ช่วงอายุ 15 - 19 ปี มีนักดื่มประจำจากร้อยละ 4.7 เป็น 6.8 และช่วงอายุ 20 - 24 ปี มีนักดื่มประจำร้อยละ 15 เป็น 19.3 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2552)

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้บริโภคและส่วนรวมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยก่อให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุข ด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนซึ่งถือว่าเข้าสู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่จะต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษอยู่ในสภาวะหัวเลี้ยวหัวต่อ และเป็นวัยที่มีการเรียนรู้ได้รวดเร็ว เป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น อยากรองขอบความตื่นเต้นสนุกสนานท้าทาย ต้องการเป็นที่ยอมรับจากผู้ใหญ่และเพื่อน ทำให้เด็กวัยนี้มีการแสดงออกอย่างมากโดยขาดการยับยั้งชั่งใจตนเอง ขาดการไตร่ตรองให้รอบคอบ ขาดทักษะในการแสดงออกที่ถูกกาลเทศะ มีผลทำให้การทำงานในระบบร่างกายต่างๆ ทำงานผิดปกติเริ่มตั้งแต่ระบบสมอง ระบบทางเดินอาหาร และกลายเป็นโรคตับแข็ง ที่เป็นผลมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มีรายงานผลกระทบของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่มีต่อสมองของแพทย์สภาแห่งอเมริกา (America Medical Association) พบว่าในปัจจุบันเด็กๆ ในอเมริกาที่ลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกมีอายุเฉลี่ย 12 ปี และเกือบ ร้อยละ 20 ของเด็กอายุ 12 ถึง 20 ปี ที่ดื่มหนักมาก มีผลกระทบต่อผลคะแนนจากการทดสอบการใช้คำศัพท์ การมองเห็น และความจำน้อยกว่ากลุ่มที่

ไม่ดื่มและมีผลการเรียนที่ตกต่ำ มีปัญหาทางสังคมซึมเศร้า มีความคิดที่จะทำร้ายตนเอง และฆ่าตัวตายและชอบใช้ความรุนแรง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2551)

ผลกระทบต่อครอบครัว เกิดการทะเลาะวิวาท หย่าร้าง ทำให้ครอบครัวเกิดความแตกแยกไร้ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดี ทำให้ครอบครัวไม่มีความมั่นคง เกิดปัญหาการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ทำให้ลูกเกิดความสับสนหาทางออกที่ผิดๆ ขาดการดูแลอบรมสั่งสอนในทางที่ดี ทำให้ลูกไม่เชื่อฟังพ่อแม่ เมื่อเห็นพ่อแม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็จะทำตาม เกิดพฤติกรรมเลียนแบบและผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ เมื่อมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากก็จะทำให้ผู้ดื่มขาดสติสัมปชัญญะ กระทำพฤติกรรมรุนแรงโดยไม่รู้ตัว หรือไม่สามารถควบคุมตนเองได้จนกระทั่งอาจถึงขั้นประกอบอาชญากรรมขณะมึนเมาสุรา ไม่ว่าจะเป็นการข่มขืน การลักขโมย การชิงทรัพย์ การทำร้ายร่างกายจนกระทั่งเกิดอุบัติเหตุในรูปแบบต่างๆ มีการศึกษาแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุพบว่า ช่วงอายุ 20 - 24 ปี ร้อยละ 19.5 ได้รับอุบัติเหตุมากที่สุด และมีผลการตรวจระดับแอลกอฮอล์ในเลือดมากกว่า 50 mg อยู่ในช่วง 101-200 mg ร้อยละ 33.3 มากที่สุดและอยู่ในช่วง 201-300 mg ร้อยละ 29.8 mg (วรศักดิ์ อินทร์ชัย, 2550, หน้า 21)

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจก็ทำให้เกิดความสูญเสียรายได้ของตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติและยังเป็นการเพิ่มภาระในการจ่ายค่าใช้จ่ายในการรักษานำบำบัดผู้ป่วยด้วยโรคที่มาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละปีเป็นจำนวนมากและขาดกำลังคนในการทำงานหรือพัฒนาประเทศ ผลกระทบจากการที่คนไทยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงแค่ 1 ปี ทำให้ประเทศชาติสูญเสียเงินจำนวนมหาศาลสูงถึง 197,576 ล้านบาท โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ 1) เป็นต้นทุนในการรักษาพยาบาล 5,623 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.8 2) เป็นต้นทุนจากการสูญเสียผลิตภาพจากการเสียชีวิตก่อนถึงวัยอันควร 128,365 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 65.0 3) เป็นต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพ (Productivity) จากการขาดงานและการสูญเสียประสิทธิภาพในการทำงาน 62,638 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.7 4) เป็นต้นทุนจากการบังคับใช้กฎหมายและการฟ้องร้องคดีความ 171 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 0.1 และ 5) เป็นต้นทุนจากทรัพย์สินที่เสียหาย 779 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.4 (สำนักงานสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ กระทรวงสาธารณสุข, 2551, หน้า 17)

จากปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จึงนำมีการศึกษาถึงการเกิดพฤติกรรมดังกล่าวว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร ตามแนวคิดทฤษฎี การเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากลักษณะโครงสร้างที่มีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ประกอบไปด้วย 1) ปัจจัยภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย ความคิด ความเชื่อ การรับรู้ และความคาดหวัง 2) การแสดงพฤติกรรม และ 3) สิ่งแวดล้อมภายนอก ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 3 องค์ประกอบนี้จะส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน โดยเชื่อว่าการที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมใดๆ ขึ้นอยู่กับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ที่เกิดจากการกระทำพฤติกรรมนั้นแล้ว จะเกิดผลลัพธ์ตามที่ต้องการ

ความคาดหวังในผลลัพธ์ (outcome expectancy) หมายถึง ความเชื่อมั่นที่บุคคลประเมินการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ของการกระทำตามที่ตนเองคาดหวังไว้ ซึ่งเป็นความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติที่ต้องการ ซึ่งอาจเกิดจากประสบการณ์ในการกระทำพฤติกรรมนั้นๆ โดยตรง หรืออาจเกิดจากที่ได้เห็นผู้อื่นกระทำแล้วเกิดผลจากการกระทำพฤติกรรมนั้นๆ ตามมาให้เห็น ดังนั้นความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (alcohol expectancy) จึงหมายถึงความคาดหวัง หรือความเชื่อเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบไปด้วย ความคาดหวังในผลลัพธ์ทางบวกที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความคาดหวังในผลลัพธ์ทางลบจากการดื่มเครื่องดื่ม (Young and Oei, 1996 อ้างอิงใน ถวิล ธาราโภชน และศรัณย์ ดำริสุข, 2541, หน้า 35 - 37)

จากการศึกษาของแซมบอนกาที่ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษาแม็กซิกัน อเมริกัน พบว่า นักศึกษาที่มีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยมากขึ้น และการศึกษาของโออีและเบอร์โรว์ (Oei and Borrow, 2000 อ้างอิงใน ณัฐวิญญ์ จันทรเขียว, 2549, หน้า 24) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษา พบว่า ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($r = .26$) การศึกษาของสุจิตรา อินทะวงษ์ (2548) ที่ศึกษาในเรื่องความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความคาดหวังจากการดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

นอกจากความคาดหวังในผลลัพธ์แล้ว สิ่งแวดล้อมภายนอก ได้แก่ อิทธิพลทางสังคม ประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อม สื่อ บรรทัดฐานทางสังคม และบุคคลรอบข้าง ก็ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมด้วยเช่นกัน เนื่องจากการเรียนรู้ของบุคคลส่วนมากจะเรียนรู้จากการสังเกต หรือการเลียนแบบ ทั้งจากตัวแบบที่มีชีวิต (live modeling) ได้แก่ บุคคลรอบข้าง กลุ่มเพื่อน พ่อแม่ และตัวแบบสัญลักษณ์ (symbolic modeling) ได้แก่ ตัวแบบที่นำเสนอผ่านสื่อต่างๆ จากการศึกษาของกมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล (2542) พบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 34 ซึ่งสนับสนุนกับผลการศึกษาของ ประกิจ โพธิอาศน์ (2541, หน้า 3) พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท และการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ($r = .35$) นอกจากนี้พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิทยังสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถึงร้อยละ 28.1 ซึ่งสนับสนุนการศึกษาของจิราภรณ์ เทพหนู (2540, บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้อิทธิพลจากเพื่อนสูงมีโอกาเสี่ยงที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 10.64 เท่าของนักเรียนที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนต่ำ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการดื่มจากพ่อแม่สูง การควบคุมต่ำเสี่ยงต่อการดื่ม 14.23 เท่าของนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ต่ำ การควบคุมสูงดังนั้น อิทธิพลทางสังคม จึงน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

จากการเอกสารและงานวิจัยจะเห็นได้ว่า ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และอิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา ที่เชื่อว่าการเกิดพฤติกรรมเกิดจากปัจจัยภายในบุคคล และสิ่งแวดล้อมภายนอกมีปฏิสัมพันธ์กัน

สำหรับสถิติการตีเครื่องตีแมลงกอลของจังหวัดพิษณุโลกนั้น จากข้อมูลของสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดพิษณุโลก (2552) มีการตีแมลงกอลร้อยละ 46.31 มีการตีมากกว่า 5 แก้วมาตรฐาน ร้อยละ 13.23 ตีอย่างมาก ร้อยละ 2.76 ขับรถจักรยานยนต์ภายหลังการตีภายใน 1 ชั่วโมง ร้อยละ 25.36 (อันดับ 3 ของประเทศ) และขับรถยนต์ภายหลังการตีภายใน 1 ชั่วโมง ร้อยละ 16.20 (อันดับ 5 ของประเทศ)

นอกจากนี้รายงานเฝ้าระวังการบาดเจ็บ จังหวัดพิษณุโลก (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก, 2552) พบว่า อัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรทางบก มีถึง 33.96 ต่อแสนประชากรในปีงบประมาณ 2552 ซึ่งเกินดัชนีชี้วัดที่กำหนดไว้ไม่เกิน 18.5 ต่อแสนประชากร ยิ่งกว่านั้นยังมีแนวโน้มการเสียชีวิตทุกปีโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 15-24 ปี อาชีพที่พบมากที่สุดคือ ผู้ใช้แรงงาน รองลงมาเป็นนักเรียน/นักศึกษา ยานพาหนะที่พบการบาดเจ็บมากที่สุด คือ รถจักรยานยนต์ ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการตีเครื่องตีแมลงกอล โดยอำเภอเมืองพิษณุโลกมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรมากเป็นอันดับ 1 ของจังหวัดพิษณุโลก (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก, 2552, หน้า 7)

เมื่อพิจารณาจากระดับการตีเครื่องตีแมลงกอลของผู้ตีเครื่องตีแมลงกอลที่เป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกในปี 2549 พบว่านักศึกษาตั้งแต่ระดับชั้น ปวช. 1 ขึ้นไป มีกลุ่มเสี่ยงที่มีการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์สูงขึ้นโดยเฉลี่ย 50.3 ลิตร/คน/ปี เมื่อเทียบกับ ปี พ.ศ.2544 ที่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 8.47 ลิตร/คน/ปี (สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดพิษณุโลก, 2550, หน้า 7) จากผลการศึกษาของกลุ่มอาชีพที่เกิดอุบัติเหตุหรือการเสียชีวิตจากการเมาแล้วขับของจังหวัดพิษณุโลก อันดับ 1 คือกลุ่มผู้ใช้แรงงาน อันดับสองคือ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกเป็นสถาบันการศึกษาที่มีจำนวนนักศึกษาเพศชายมากกว่าเพศหญิงถึงร้อยละ 96 ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงตามผลการศึกษาที่ระบุว่าแนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตอันเนื่องมาจากการเมาแล้วขับส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อีกทั้งช่วงอายุของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกมีตั้งแต่ 15 ปี (ระดับชั้น ปวช. 1) ถึง 21 ปี (ระดับ ปวส.3) ซึ่งใกล้เคียงกับผลการศึกษาที่พบว่ากลุ่มประชากรที่เป็นนักดื่มหน้าใหม่และเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือการเสียชีวิตจากการเมาแล้วขับ มีช่วงอายุตั้งแต่ 15-24 ปี จากข้อมูลดังกล่าวมาจึงสามารถกล่าวได้ว่าวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นกลุ่มเป้าหมายที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้

จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการดื่มอย่างหนักเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งสถานการณ์และผลกระทบดังกล่าวยังมีแนวโน้มที่จะรุนแรงเพิ่มขึ้นอีกด้วย ดังนั้นการศึกษานี้จึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ให้ผู้เกี่ยวข้องใช้ในการวางแผนสร้างนโยบาย ซึ่งจะนำไปสู่การป้องกัน และมาตรการการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรการของรัฐบาลที่ได้มีการดูแลในเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ และประเทศชาติ และสามารถแก้ไขหรือลดปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นของประเทศในระยะยาวได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

สมมติฐานการวิจัย

1. ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านการแสดงออก ด้านอารมณ์ ด้านการพึ่งพิง ด้านเพศ ด้านการรู้คิด และด้านการติ่งเครียด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. อิทธิพลจากพ่อแม่ อิทธิพลจากเพื่อน และอิทธิพลจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับ ปวช. – ปวส. ของวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง ประจำปีการศึกษา 2/2553 ทั้งหมด 4,177 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 365 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม พ.ศ.2554

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตของพื้นที่ในการศึกษาค้างนี้ คือ วิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 7 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว ดังนี้
ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย
ด้านการแสดงออก ด้านอารมณ์ ด้านการพึ่งพิง ด้านเพศ ด้านการรู้จัก ด้านความตึงเครียด

ปัจจัยด้านอิทธิพลทางสังคม ประกอบด้วย อิทธิพลจากพ่อแม่ อิทธิพลจากเพื่อน
อิทธิพลจากสื่อมวลชน

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค

นิยามเชิงปฏิบัติการ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ของเหลวที่มีเอธิลแอลกอฮอล์ (ethyalcohol) ผสมอยู่
ได้แก่ สุรา เบียร์ สาโท เหล้าปั่นผสมน้ำผลไม้ สปาย

พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค หมายถึง ปริมาณความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประเมินได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

1. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงน้อย (low risk drinking) หมายถึง การดื่มลักษณะที่ไม่ทำให้เกิดปัญหาตามมา ทั้งต่อตัวผู้ดื่มเองและสังคมรอบข้าง โดยมีลักษณะการดื่มดังนี้ การดื่มที่ไม่เกิน 2 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้หญิง เท่ากับเบียร์ชนิดแรง 1.5 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 1 เป๊กหรือการดื่มไม่เกิน 4 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 3 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2 เป๊ก

2. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เสี่ยงต่ออันตรายสูง (hazardous drinking) หมายถึง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณและลักษณะที่ทำให้ผู้ดื่มเพิ่มความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ โดยลักษณะการดื่มแบบเสี่ยง คือ การดื่มมากกว่า 2 ดื่มมาตรฐานแต่ไม่เกิน 4 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้หญิง ซึ่งเทียบได้กับเบียร์ชนิดแรง 3 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2 เป๊ก หรือการดื่มที่มากกว่า 4 ดื่มมาตรฐานแต่ไม่เกิน 6 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 4.5 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 3 เป๊ก

3. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตราย (harmful drinking) หมายถึง พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำให้เกิดอันตรายต่อสภาพร่างกายหรือจิตใจ โดยลักษณะการดื่มแบบอันตราย คือ การดื่มมากกว่า 4 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้หญิง ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 3 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2 เป๊กขึ้นไป หรือการดื่มมากกว่า 6 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 4.5 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 3 เป๊กขึ้นไป

ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ความคาดหวังหรือความเชื่อเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะได้รับการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยผลลัพธ์ 6 ได้แก่ ด้านความกล้าแสดงออก ด้านการเปลี่ยนแปลงภาวะอารมณ์ ด้านความรู้สึกพึงพิง ด้านการกระตุ้นในเรื่องเกี่ยวกับเพศ ด้านการเปลี่ยนแปลงการรู้คิด และด้านการลดความตึงเครียด ประเมินได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

อิทธิพลทางสังคม หมายถึง การเรียนรู้การดื่อบแบบทางสังคมจาก พ่อแม่ เพื่อน และสื่อสารมวลชน ประเมินได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ หมายถึง การสนับสนุนและการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ การกระทำหรือคำพูดของพ่อแม่ที่แสดงให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติหรือมีการตอบสนองที่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของลูก ส่วนการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็คือ การว่ากล่าวตักเตือน หรือทำโทษ เมื่อเห็นว่าลูกมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. อิทธิพลจากเพื่อน หมายถึง การได้รับอิทธิพลเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากกลุ่มเพื่อน ประกอบไปด้วยการกระทำพฤติกรรมหรือคำพูดเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเพื่อนที่ส่งผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. อิทธิพลสื่อสารมวลชน หมายถึง การได้รับอิทธิพลเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ที่ทำให้เกิดการเลียนแบบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี แนวคิด ตลอดจนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อประโยชน์ในการประมวลแนวความคิดและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็นหัวข้อเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น
2. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น
3. ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. อิทธิพลทางสังคมกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น ดังนี้

"วัยรุ่น" ตรงกับคำว่า "adolescent" ในภาษาอังกฤษมาจากภาษาละตินมีความหมายว่าเจริญเติบโต (to grow) หรือเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ (to grow to maturity) ซึ่งถือได้ว่าเป็นระยะวิกฤติของชีวิต เพราะเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ ทั้งด้านร่างกายจิตใจ และพฤติกรรมต่างๆ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะมีผลต่อการก้าวไปสู่ผู้ใหญ่ในอนาคต (สมพร สิทธิสงคราม, 2549)

องค์การอนามัยโลก (WHO, 2002 อ้างอิงใน สมพร สิทธิสงคราม, 2549, หน้า 30) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่นเป็นผู้ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 10 – 19 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลง 3 ลักษณะ คือ เป็นวัยที่มีพัฒนาการด้านร่างกายตั้งแต่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศจนกระทั่งมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการทางด้านจิตใจ โดยเปลี่ยนจากวัยเด็กเป็นวัยผู้ใหญ่และมีการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเศรษฐกิจ จากการที่เป็นบุคคลที่ต้องพึ่งครอบครัวมาเป็นบุคคลที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้

ความหมายของวัยรุ่น ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีอายุประมาณ 13 – 19 ปี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

ประเทศไทยนั้นมีการกำหนดอายุไว้ในนโยบายและแผนพัฒนาเยาวชนระยะยาวระบุว่าวัยรุ่นไทยอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15 – 25 ปี (เกรียงไกร ไทยตรง, 2550, หน้า 18)

วัยรุ่นตามทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริคสัน (Erick cited in Hamburg, 1998 อ้างอิงใน เกรียงไกร ไทยตรง, 2550, หน้า 35) หมายถึง ระยะของการพัฒนาการทางจิตสังคมของมนุษย์ในด้านการพัฒนาเอกลักษณ์ของตนกับความขัดแย้งในบทบาทของตนเอง (identity and role confusion) จึงมีการแสวงหาตัวตนของตนบางครั้งก็อาจเกิดความกังวลในรูปลักษณ์และมีความสับสนในบทบาทของตนเองเมื่อไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งในตนเองได้จะทำให้มีปัญหาทางด้านจิตใจ มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย เกิดภาวะวิตกกังวล ซึมเศร้า บกพร่องในการตัดสินใจ และอาจก่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ โดยมีการกำหนดช่วงอายุไว้ให้อยู่ในช่วง 10 – 20 ปี (สุนันทา ศิริวาท, 2548, หน้า 26)

วรภรณ์ ตระกูลสุชาติ (2543, หน้า 12-13) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่จะเริ่มเป็นหนุ่มสาวเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยพายุบูแคม เนื่องจากว่าวัยนี้ร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงมีการพัฒนาการจากวัยเด็กเป็นผู้ใหญ่นอกจากการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกายแล้วในด้านจิตใจ อารมณ์สังคม และสติปัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จนบางครั้งอาจทำให้วัยรุ่นบางคนมีปัญหาในการปรับตัวได้ ดังนั้นสรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีการเจริญเติบโตพัฒนาการจากความเป็นเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ในช่วงอายุระหว่าง 10 – 25 ปี ซึ่งมีพัฒนาการทางด้านร่างกายตั้งแต่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศจนกระทั่งมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์มีพัฒนาการทางด้านจิตใจและพฤติกรรมต่างๆ และมีการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเศรษฐกิจ จากการที่เป็นบุคคลที่ต้องพึ่งครอบครัวมาเป็นบุคคลที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้

พัฒนาการของวัยรุ่น

พัฒนาการของวัยรุ่น มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลซึ่งกันและกันเหมือนกับวัยอื่นๆ แต่พัฒนาการบางอย่างมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่แน่นอน ค่อนข้างซับซ้อน เข้าใจได้ยาก ทำให้เป็นที่ยอมรับกันว่า วัยนี้เป็นระยะเวลาที่สำคัญที่สุด ซึ่งพัฒนาการที่สำคัญๆ ของวัยรุ่น (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549, หน้า 39-41) มีดังนี้

1. พัฒนาการทางร่างกาย

การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของวัยรุ่น ประกอบไปด้วย การเจริญเติบโตของขนาดร่างกาย การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของร่างกายทั้งภายในภายนอกและการพัฒนาของระบบอวัยวะสืบพันธุ์ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก พัฒนาการทางกายเป็นไปในแง่ของความงอกงามเจริญเติบโตถึงขีดสมบูรณ์เพื่อทำหน้าที่อย่างเต็มที่และมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการด้านอื่นๆ ด้วยความเจริญเติบโตมีทั้งส่วนภายนอกที่มองเห็นได้ง่าย เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก รูปหน้า ส่วนสัดส่วนของร่างกาย ลักษณะเส้นผม ฯลฯ และความเจริญส่วนภายใน เช่น การทำงานของต่อมบางชนิด โครงกระดูกแข็งแรงขึ้น การผลิตเซลล์สืบพันธุ์ในเด็กชาย การมีประจำเดือนของเด็กหญิง ฯลฯ การเจริญเติบโตทางกายมี ช่วงหนึ่งซึ่งเป็นระยะพัก เมื่อผ่านพ้นช่วงนี้ไปแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายรวดเร็ว ความสูงของเด็กตอนต้นปีและปลายปีมีความแตกต่างอย่างมาก การสะสมไขมันในร่างกายมีมากกว่าวัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กหญิง เด็กที่มีรูปร่างผอมอาจมีรูปร่างอ้วนขึ้นกว่าเดิม ในบางโอกาสจึงเรียกระยะนี้ว่าช่วงไขมัน (fat period) ระบบการย่อยอาหารและการใช้ประโยชน์จากอาหารทำงานเร็วและมากกว่าเดิม เพราะร่างกายกำลังเจริญเติบโต เด็กจึงหิวเก่ง กินเก่ง กินไม่เลือก งดนอนบ่อย เป็นระยะเวลากำลังกินกำลังนอน กล้ามเนื้อของเด็กชายเจริญมากขึ้น อวัยวะเพศเริ่มทำงาน เสียงของเด็กชายแตกและห้าวขึ้น ตอนต้นๆ ของวัยนี้ร่างกายของเด็กไม่ได้สัดส่วน เด็กรู้สึกอึดอัด กังกั่ว รู้สึกอึดอัดเกี่ยวกับสัดส่วนอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย การทำงานของกล้ามเนื้อกับประสาทสัมผัสต่างๆ ของเด็กยังไม่เข้ารูปเข้ารอย เด็กจึงเล่นกีฬาหรือทำงานที่ต้องใช้ความสามารถทางกล้ามเนื้อ ประสาทสัมผัส และการประสานงานของกล้ามเนื้อกับประสาทสัมผัสได้ไม่สุด สุขภาพโดยทั่วไปของเด็กวัยนี้ดีกว่าวัยที่ผ่านมา แม้ส่วนต่างๆ ของร่างกายจะเจริญเติบโตในอัตราเร็วที่แตกต่างกัน ยกเว้นส่วนของสมองและศีรษะที่มีการเจริญเติบโตในอัตราเร็วมากในช่วงวัยรุ่น และถึงขีดเต็มร้อยละ 100 เมื่ออายุประมาณ 20 ปี

2. พัฒนาการทางอารมณ์

อารมณ์ในวัยรุ่นเป็นอารมณ์ที่รุนแรง ช่อนไหวได้ง่าย และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อารมณ์รุนแรง (Heightened emotionality) หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งมีอารมณ์ที่มากกว่าปกติ สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกอารมณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ของวัยรุ่นเช่นนี้ทำให้เราเรียกวัยรุ่นว่าเป็น “พายุบูแคม” (storm and stress) ซึ่งหมายถึง อารมณ์ที่รุนแรง เต็มไปด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กวัยรุ่นจึงเกาะกลุ่มกันได้ดีมากเป็นพิเศษกว่าวัยอื่นๆ เพราะเข้าใจและยอมรับกันและกันได้ง่าย

สาเหตุของความสับสนทางอารมณ์โดยทั่วไป ในช่วงวัยรุ่นเด็กรู้สึกสับสนทางอารมณ์มากกว่าในวัยที่ผ่าน เพราะสาเหตุเกี่ยวพันซับซ้อนหลายประการด้วยกัน เช่น 1) เป็นช่วงเปลี่ยนวัย เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นระยะที่เด็กเรียนทำบทบาทย่างผู้ใหญ่ ในด้านความประพฤติ ความปรารถนาในชีวิต ความรับผิดชอบ นิสัยใจคอแต่เนื่องจากเป็นระยะแรกเริ่มเด็กจึงมีความสับสนลังเลใจไม่แน่ใจไม่ทราบว่าจะถูกที่ควรนั้นควรเป็นเช่นไร 2) ร่างกายเติบโตเป็นชายหนุ่มหญิงสาวเต็มที่ ต้องวางตัวในสังคมกับเพื่อนร่วมวัยเพื่อนต่างเพศ และเพื่อนต่างวัยในแนวใหม่ การวางตัวอย่างถูกต้องนั้นกระทำไม่ได้ง่ายๆ ต้องอาศัยเวลาบ้าง ในระยะที่ปรับตัวไม่ได้เด็กจึงมีความรู้สึกสับสนในใจเมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่น 3) เด็กจะต้องเลือกอาชีพเพื่อเตรียมตัวสำหรับประกอบอาชีพต่อไปในระยะวัยผู้ใหญ่ การเลือกอาชีพเป็นเรื่องที่สำคัญต่อชีวิตจิตใจ อารมณ์ ความต้องการของเด็ก และบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้าน โรงเรียน และกลุ่มเพื่อน ความสับสนใจเกิดง่ายเพราะเด็กอยู่ภายใต้ความบีบบังคับ ข้อจำกัดของระบบการศึกษา สถิติปัญหา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ความนิยมของท้องถิ่นโรงเรียน และสังคมส่วนร่วม และยังไม่ทราบแน่ในความถนัด ความสนใจ ความต้องการและบุคลิกภาพของตัวเอง 4) สภาพปัจจุบันของสังคม

3. พัฒนาการทางสังคม

การพัฒนากาทางสังคมของวันรุ่นนั้นจะเริ่มตั้งแต่แรกเกิดเป็นต้นมาประสบการณ์เบื้องต้นของชีวิตและทุกๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการมีชีวิตอยู่รอดนั้นต้องอาศัยความช่วยเหลือของผู้อื่นตลอดมา ความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้อื่นจะค่อยๆ เพิ่มพูนมากขึ้นตามวัยที่ผ่านไปตั้งแต่วัยทารกและประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับ เช่น การยอมรับความเป็นที่ต้องการของบุคคลที่อยู่รอบข้าง จะทำให้มีประสบการณ์ทางสังคมมากขึ้นตามลำดับ เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนก็จะมีพัฒนาการทางสังคมขยายวงกว้างออกไป เพราะเด็กจะต้องปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสังคมใหม่ คือ เพื่อนและครูที่โรงเรียนเมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่นก็จะมีแนวโน้มไปในทางการคบเพื่อนเป็นกลุ่ม เพื่อนต่างเพศ

และมีแนวโน้มไปในทางสนใจในองค์การที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เฉพาะเรื่องการเข้าเป็นสมาชิกในชมรมหรือองค์การที่ตนปรารถนา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532, หน้า 28)

วัยรุ่นแต่ละคนมีพฤติกรรมทางสังคมออกมาในรูปใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลายประการที่เรียนรู้และได้รับตลอดมาตั้งแต่วัยทารก ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางสังคมของวัยรุ่น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532, หน้า 35) ดังต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในบ้านทั้งแง่ดีและแง่ไม่ดี จะเป็นสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้และจะเลียนแบบความสัมพันธ์เหล่านี้ไปปฏิบัติต่อไป เช่น ถ้าภายในบ้านมีความสนใจ เชื่ออาทรซึ่งกันและกัน หรือบ้านที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างพี่น้อง มีความอิจฉาริษยาซึ่งกันและกันสิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กเรียนรู้วิเคราะห้และสังเคราะห์ซ้ำแล้วซ้ำอีกจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ตนได้รับ และในที่สุดก็จะยึดเป็นแนวปฏิบัติของตน

2. กลุ่มเพื่อน วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง ดังนั้นลักษณะพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยรุ่นก็คือ การเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนวัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับเพื่อน และเพื่อนจะมีอิทธิพลกับวัยรุ่นมาก การรวมกลุ่มในระยะแรกจะเป็นการรวมอย่างไม่มีแผนล่วงหน้าแต่ละกลุ่มมีผู้นำ ผู้ตาม กลุ่มแต่ละกลุ่มจะมีภาษา กฎระเบียบ ประเพณีประจำกลุ่ม ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะกลุ่ม เด็กที่เข้าร่วมกลุ่มจะประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมกลุ่มเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน และความประพฤติเช่นนี้บางครั้งก็ขัดกับกฎระเบียบของโรงเรียน หรือของสังคม หรือการอบรมที่เด็กได้รับมาที่บ้าน

3. สถานับการศึกษา มีอิทธิพลต่อเด็กนักเรียนวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กจะต้องปรับตัวในหลายๆ ด้าน เช่น ปรับตัวให้เข้ากับครูเพื่อนฝูง ตลอดจนระเบียบกฎเกณฑ์ของสถานศึกษานั้นๆ ครูมีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็ก เป็นตัวแบบและเป็นผู้หล่อหลอมเด็กให้เป็นคนดีหรือเลวได้โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่ต้องการคนที่เข้าใจ กฎระเบียบต่างๆ ของสถานศึกษาก็มีส่วนพัฒนาเด็กได้เช่นกัน แต่ถ้าสถานศึกษานั้นๆ สร้างกฎเกณฑ์หรือระเบียบที่เคร่งครัดจนเกินไป และไม่เหมาะสมกับการพัฒนาการของเด็ก ก็อาจจะทำให้นักเรียนเกิดความเครียดได้เพราะจะรู้สึกถูกจำกัดอิสรภาพ ถูกควบคุม และในที่สุดเด็กก็จะฝ่าฝืน

4. ความต้องการของสังคม สังคมก็ได้กำหนดลักษณะของบุคคลที่ต้องการไว้ด้วยคือเยาวชนที่ชาติต้องการควรมีร่างกายสมบูรณ์มีสุขภาพจิตดีมีการศึกษา มีอาชีพสุจริต สืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรม มีคุณธรรม และมีความรับผิดชอบในการเป็นสมาชิกของสังคม การที่จะเสริมสร้างให้มีลักษณะตามที่ต้องการนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย

4. พัฒนาการทางความคิด

พัฒนาการทางความคิดตามแนวของเพียเจท์: ขั้น formal operation ศรีเรือน แก้วกังวาน (2549) ได้สรุปผลการศึกษา เรื่องพัฒนาการทางความคิดว่า ในวัยรุ่นเด็กจะพัฒนาความคิดถึงระดับสูงสุดของขั้นตอนต่างๆ ของความคิด (ภายใต้เงื่อนไขว่าเข้าได้พัฒนาความคิดในขั้นตอนต่างๆ มาแล้วทุกขั้นตอนตามลำดับขั้น) ขั้นตอนนี้เรียกว่าขั้น formal operation แม้ว่าเด็กจะพัฒนาความคิดได้ถึงระดับนี้แต่ก็ยังแตกต่างจากความคิดระดับ formal operation ของผู้สูงวัยกว่าในเชิงประสบการณ์คุณภาพ และความชำนาญ ในช่วงวัยเด็กตอนกลาง เด็กได้ผ่านกระบวนการพัฒนาความคิดแบบจำแนกแยกประเภทเป็นหมู่พวก (classification) การจัดเรียงลำดับกลุ่ม (seriation) และการทรงสภาพเดิม (conservation) เมื่อถึงวัยรุ่นเข้าก็จะก้าวเข้าสู่กระบวนการพัฒนาความคิดแบบเป็นเหตุผลเต็มที่ (formal operation period) คือ เด็กจะเริ่มพัฒนาความคิดเป็นรูปแบบชัดเจนซึ่งมีลักษณะเด่น 4 ประการ คือ

- 4.1 การคิดแบบใช้ตรรกจากเงื่อนไขที่กำหนด (proportional logic)
- 4.2 การคิดแบบใช้เหตุผลเชิงสัดส่วน (proportional reasoning)
- 4.3 การคิดแบบแยกตัวแปรเพื่อสรุปผล (isolation of variables)
- 4.4 การคิดแบบใช้เหตุผลสรุปเป็นองค์รวม (combinational reasoning)

ความต้องการของวัยรุ่น

มนุษย์เรามีความต้องการตามธรรมชาติถ้าได้บรรลุความต้องการตามความประสงค์ ก็จะนิยมชื่นชม เกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง และมานะพยายามที่จะทำประโยชน์ต่อไป เพราะความต้องการเป็นแรงจูงใจ (Motive) ให้เกิดพฤติกรรมแห่งการกระทำ หากผิดหวัง หรือไม่สมปรารถนา ก็เกิดขัดเคือง ขาดความมั่นใจ ท้อถอย และเป็นผู้สิ้นหวัง สิ่งเหล่านี้ เป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ความต้องการ (Need) เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ความต้องการเกิดขึ้นเมื่อร่างกายขาดความสมดุล การขาดความสมดุลทำให้ร่างกายเกิดความเครียด ความไม่สบาย ดังนั้น ร่างกายจึงต้องมีการกระทำเกิดขึ้นเพื่อให้ร่างกายกลับสู่สภาพสมดุลดังเดิม ดังนั้นความต้องการจำเป็นของวัยรุ่นที่มีลักษณะสำคัญเป็นพิเศษ (สุชา จันทน์อม, 2529, หน้า 40) มีดังนี้

1. ความต้องการความรัก ความรักในที่นี้หมายถึง ความรักทุกชนิดซึ่งเป็นเครื่องนำความสุขความอบอุ่นทางใจมาให้รวมทั้งความรักซึ่งเรามีเพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมด้วย วัยรุ่นต้องการความรักทั้งในฐานะผู้ให้และผู้รับ

2. ความต้องการตำแหน่งทางสังคม เป็นความต้องการอันสูงสุดของวัยรุ่น วัยรุ่นต้องการเป็นคนสำคัญ ต้องการเป็นที่นับถือของเพื่อนฝูง ต้องการให้เพื่อนฝูงและคนอื่นรับรู้ว่าตนเองมีคุณค่า

3. ความต้องการอิสรภาพ เด็กวัยรุ่นต้องการที่จะรับผิดชอบต่องานที่ตนสามารถทำได้ ไม่ต้องอยู่ใต้คำสั่ง เพราะเด็กวัยรุ่นเชื่อว่าลักษณะที่เป็นเครื่องหมายของความเป็นผู้ใหญ่คือ ความเป็นอิสระจากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน

4. ความต้องการในปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ เด็กเล็กชอบถามอะไรต่ออะไรให้รุ่นวายเป็นหมดบางที่ก็คิดหาเหตุผลผิดๆ พลาดๆ จากประสบการณ์ของตน เด็กวัยรุ่นจะเลิกถามเปะปะ แต่จะถามเรื่องที่ตนอยากรู้อย่างมีเหตุผล ถ้าเด็กได้รับคำตอบที่ไม่พอใจ เด็กจะเฝ้าถามและเฝ้าค้นหาความจริงโดยไม่ยอมเลิกง่ายๆ คำถามที่ชอบถามได้แก่ คำถามเกี่ยวกับความจริง ความยุติธรรม ศาสนา และอุดมคติของชีวิต

5. ความต้องการทางเพศ จุดเริ่มต้นของการเข้าสู่วัยรุ่นก็อยู่ที่ต่อมเพศเริ่มทำงานผลิตฮอร์โมนความต้องการทางเพศจึงเป็นลักษณะเด่นที่สำคัญยิ่ง แรงขับในทางเพศเบื้องต้นจะชักนำไปสู่การสนใจในทางเพศขั้นสูงๆ ขึ้น จริตกิจต่างๆ ที่อาจขวางขวางตาผู้ใหญ่ไปบ้าง เช่น การแต่งตัว การวางท่าทาง ก็นับว่ามีมูลเหตุมาจากการกระตุ้นด้วยแรงขับทางเพศเป็นสำคัญ

6. ความต้องการให้เป็นที่ยอมรับนับถือ ความจริงความต้องการที่จำเป็นข้อนี้หาได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในวัยรุ่นเท่านั้นไม่ หากแต่เป็นความต้องการที่จำเป็นต่อชีวิตของทุกคน ทุกวัยเพียงแต่ความต้องการอันนี้ในวัยรุ่นเมื่อประกอบกับลักษณะเร่วแรงอันเป็นธรรมชาติของวัยเข้าแล้วทำให้เด่นชัดขึ้นอีกมาก

7. ความต้องการที่จะหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง เด็กวัยรุ่นหนุ่มสาวจะเริ่มมีความต้องการที่จะหาเลี้ยงชีพ ด้วยตนเอง ไม่ต้องการที่จะเป็นกาฝากเกาะผู้อื่นกิน ต้องการที่จะใช้จ่ายไปตามที่ตนประสงค์และต้องการที่จะพิสูจน์ว่าตนโตพอที่จะเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวแล้ว

8. ความต้องการที่จะได้เป็นที่ยอมรับนับถือเป็นผู้ใหญ่ เด็กในวัยรุ่นหนุ่มสาวไม่ชอบที่จะให้ผู้คนเขามองและปฏิบัติต่อตนเสมือนว่าเป็นเด็กๆ อีกต่อไป เขาต้องการดำรงชีวิตอย่างอิสระ ต้องการตัดสินใจด้วยตนเอง ต้องการเป็นผู้ใหญ่และเป็นดาราด้วยตนเอง และต้องการมีปรัชญาชีวิตเป็นของตนเอง

กล่าวโดยสรุปว่า วัยรุ่นแต่ละคนมีพฤติกรรมทางสังคมออกมาในรูปแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลายประการ คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านความคิด

พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

วัยรุ่นกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นวัยที่มีพัฒนาการบางอย่างเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่แน่นอน ค่อนข้างซับซ้อนเข้าใจได้ยากทำให้เป็นที่ยอมรับกันว่าวัยนี้เป็นระยะเวลาที่สำคัญที่สุดซึ่งเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นช่วงชีวิตที่กำลังพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคมและสติปัญญาอย่างสูง การเปลี่ยนแปลงทางกายและทางจิตใจของวัยรุ่นจะส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน เพราะกำลังอยู่ในช่วงเวลาที่สับสน ดังนั้นพฤติกรรมของวัยรุ่นจึงเป็นลักษณะเฉพาะของวัยรุ่นออกมามีทั้งพฤติกรรมที่เป็นปกติ และเป็นปัญหาของวัยรุ่น นอกจากนี้ยังเป็นวัยที่ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน ดังนั้นวัยรุ่นจึงเป็นกลุ่มที่มักถูกชักนำชักจูงให้ทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสารเสพติดอย่างอื่นได้มากกว่า จึงทำให้เกิดการคาดการณ์กันว่ากลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มจะมีพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดต่างๆ อย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้น (บุญเสริม หุตะแพทย์ และคณะ, 2547; สมพร สิทธิสงคราม, 2549, หน้า 22)

พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (alcohol drinking behavior) หมายถึง ปริมาณ ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รายบุคคล ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 แบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (WHO อ้างอิงใน สวัสดิ์ อัมมวาทกรัย และสุวรรณ อรุณพงษ์ไพศาล, 2543, หน้า 14-15) ดังนี้

1. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงน้อย (low risk drinking) หมายถึง การดื่มลักษณะที่ไม่ทำให้เกิดปัญหาตามมา ทั้งต่อตัวผู้ดื่มเองและสังคมรอบข้าง โดยมีลักษณะการดื่มดังนี้ การดื่มที่ไม่เกิน 2 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้หญิง ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ ชนิดแรง 1.5 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 1 เป็ก (1เป็กมีค่าเท่ากับ 50 มิลลิตร) หรือการดื่มไม่เกิน 4 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 3 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2 เป็ก และมีวันที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลยอย่างน้อย 2 วันต่อสัปดาห์ หรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณไม่เกิน 21 ดื่มมาตรฐานต่อสัปดาห์ในผู้ชาย หรือ 14 ดื่มมาตรฐานต่อสัปดาห์ ในผู้หญิง การดื่มในลักษณะนี้อาจเรียกว่า การดื่มอย่างปลอดภัย (safe – limit drinking)

2. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เสี่ยงต่ออันตรายสูง (hazardous drinking) หมายถึง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณและลักษณะที่ทำให้ผู้ดื่มเพิ่มความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ โดยองค์การอนามัยโลกได้จัดไว้ว่าเป็นความผิดปกติชนิดหนึ่ง การกำหนด ปริมาณลักษณะของการดื่มแบบเสี่ยงจะใช้การกำหนดระดับปริมาณแอลกอฮอล์เฉลี่ยที่คน ไม่ควรดื่มเกินต่อสัปดาห์หรือต่อครั้ง ซึ่งเป็นระดับที่สัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายของ สุขภาพของผู้ดื่ม โดยลักษณะการดื่มแบบเสี่ยง คือ การดื่มมากกว่า 2 ดื่มมาตรฐานแต่ไม่เกิน 4 ดื่ม

มาตรฐานต่อวันในผู้หญิง ซึ่งเทียบได้กับเบียร์ชนิดแรง 3 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2 เป๊ก หรือการดื่มที่มากกว่า 4 ดื่มมาตรฐานแต่ไม่เกิน 6 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 4.5 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 3 เป๊ก นอกจากนี้การดื่มแบบ “เม้าหัวราน้ำ” (binge drinking) ก็ถือเป็นการดื่มแบบเสี่ยงอันตรายด้วย

3. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตราย (harmful drinking) หมายถึง พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำให้เกิดอันตรายต่อสภาพร่างกายหรือจิตใจ ภาวะนี้ กำหนดโดยองค์การอนามัยโลก และสามารถให้คำจำกัดความโดยอาศัยตามหลักเกณฑ์ของ สมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (Diagnosis and Statistical Manual of Mental Disorder Forth Edition [DSM IV]) ประกอบด้วย 1) มีหลักฐานชัดเจนว่าแอลกอฮอล์ทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย และจิตใจ 2) ลักษณะของอันตรายสามารถตรวจพบได้ 3) ต้องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ติดต่อกัน อย่างน้อย 1 เดือน หรือดื่มหลายครั้งในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา และ 4) ต้องไม่เข้าหลักเกณฑ์ การวินิจฉัยสำหรับภาวะติดสุรา โดยลักษณะการดื่มแบบอันตราย คือ การดื่มมากกว่า 4 ดื่ม มาตรฐานต่อวันในผู้หญิง ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 3 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2 เป๊กขึ้นไป หรือการดื่มมากกว่า 6 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 4.5 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 3 เป๊กขึ้นไป

เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมากมายหลายชนิด และแต่ละชนิดจะมีปริมาณของ แอลกอฮอล์แตกต่างกันออกไป ดังนั้นจึงต้องกำหนด “ดื่มมาตรฐาน” ขึ้นมา เพื่อให้ผู้ดื่มรู้ว่าตนเอง ได้ดื่มแอลกอฮอล์ไปแล้วมากน้อยเพียงใด สำหรับ 1 ดื่มมาตรฐาน หมายถึง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มี ปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณ 10 กรัม (กรมสุขภาพจิต, 2547)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดย สุวิทย์ รุ่งวิสัย และวิไลรัตน์ ปรีดาอุททะนา (2550, หน้า 41-42) ได้กล่าวสรุปดังนี้

1. ความอยากรู้อยากลอง มักเกิดขึ้นกับเยาวชนซึ่งอยู่ระหว่าง 13 – 20 ปี คนที่อยู่ในวัย ดังกล่าวมีความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว จากวัยเด็กกลายเป็นวัยผู้ใหญ่ คนในวัยนี้เกิด ความอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองในทุกสิ่งทุกอย่างมากกว่าวัยอื่นๆ และเมื่อทดลองดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แล้ว เพื่ออยากรู้ถึงรสชาติว่าเป็นอย่างไรและเมื่อดื่มเป็น ระยะเวลาานเข้าก็เลยทำให้เกิดอาการติดสุรา

2. ต้มเพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บและความผิดหวัง มียาบางชนิดต้องผสมกับเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในระยะเวลาของการใช้ยาก็จะเจริญอาหาร แต่เมื่อยาที่ผสมกับเครื่องต้มแอลกอฮอล์เป็นระยะเวลานาน ก็เกิดอาการเสียดขึ้นและต้องต้มเป็นประจำ ร่างกายที่อ่อนแออยู่แล้วเมื่อติดเครื่องต้มแอลกอฮอล์อีก ก็อาจมีโรคแทรกซ้อนได้ นอกจากโรคทางกายแล้วความกลัดกลุ้มจิตใจนั้นหวังยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เครื่องต้มแอลกอฮอล์ใช้เพื่อลืมนความกลัดกลุ้มใจนั้น

3. ต้มโดยเห็นว่าเป็นค่านิยมของสังคม ค่านิยมคือสิ่งที่คนส่วนมากยกย่องแสวงหาอยากมีอยากเป็น เช่น ความรู้ การมีทรัพย์ มีตำแหน่ง การมีเกียรติหรือความเป็นผู้ดี เป็นต้น ดังนั้นการต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ซึ่งมีผู้เข้าใจกันว่าเป็นค่านิยมของสังคมไปแล้ว

4. เยาวชนต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์โดยเข้าใจว่าสังคมของผู้ใหญ่เขาทำกัน เนื่องจากตนมีร่างกายเป็นผู้ใหญ่แล้ว ก็อยากจะลอกเลียนแบบให้เหมือนกิจกรรมที่ผู้ใหญ่ทำกัน ก็เลยต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ถึงแม้จะเกิดความระคายเคืองในหลอดอาหาร และเมื่อต้มบ่อยๆ ก็เลยติดเครื่องต้มแอลกอฮอล์

5. ผู้ใหญ่ก็อยากลอกเลียนแบบสังคมชั้นสูง เพราะเข้าใจว่าสังคมผู้ดีชั้นสูงนั้นจะต้องมีการสังสรรค์กันด้วยการต้ม เครื่องต้มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่เสียดชนิดหนึ่งและเป็นอบายมุขอีกด้วย ดังนั้น การสังสรรค์ด้วยการต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์จึงไม่ใช่ลักษณะของสังคมผู้ดีที่เหมาะสม

6. คนบางกลุ่มชอบทำตามตัวเลียนแบบชาวต่างประเทศ เมื่ออ่านเจอในตำราเรื่องการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ต่างๆ แต่ละงานมีวิธีผสมเครื่องต้มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องต้ม จึงเอาอย่างบ้าง

7. ความเข้าใจผิด คิดว่าเป็นค่านิยมคือ การต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์แล้วทำให้สมองแจ่มใส เขียนกาพย์กลอน หรือหนังสือได้ดี เช่น สุนทรภู่ หรือคนอื่นๆ อันที่จริงแล้วบุคคลเหล่านี้เวลาที่แต่งหนังสือไม่ได้ต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์

8. ตัวอย่างจากสื่อ ได้แก่ ละคร ไททศน์ และภาพยนตร์ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบ เพราะว่าการต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ดีและเป็นค่านิยมที่ถูกต้อง จะเห็นได้ว่าสาเหตุของการต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์หรือเครื่องต้มแอลกอฮอล์นั้น ส่วนใหญ่เนื่องมาจากตัวของผู้นต้มเอง ซึ่งได้แก่ สภาพร่างกาย สภาพจิตใจ และสภาพสังคมสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบจากการต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

การบริโภคสุราส่งผลต่อผู้ดื่มหลายๆ ด้าน สุราสามารถทำลายสุขภาพของตนเอง ครอบครัว สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เศรษฐกิจ สังคม และทำให้ลดประสิทธิภาพในการทำงานเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและเป็นตัวต้นเหตุที่นำไปสู่โศกนาฏกรรมอื่นๆ อีกมากมาย

1. ผลกระทบต่อสุขภาพตนเอง

การบริโภคสุราในปริมาณที่มากและติดต่อกันยาวนานก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบต่างๆ ของร่างกายได้หลายระบบ อธิบายตามเส้นทางเดินของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านเข้ามาในร่างกาย เช่น ปากและลำคอ จะออกฤทธิ์ต่อผิวอวัยวะภายในช่องปาก ทำให้เกิดการระคายเคืองเยื่อที่ละเอียดอ่อนในปากและหลอดอาหาร กระเพาะอาหารและลำไส้ทำให้เกิดแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้เล็ก ยังเป็นอุปสรรคกับการดูดซึมอาหารบางชนิดและที่ส่งผลมากและทำให้เกิดเป็นโรคขึ้นมากคือโรคตับแข็ง เป็นต้น (เกรียงไกร ไทยตรง, 2550, หน้า 50)

นอกจากการดื่มสุราจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพร่างกายของผู้ดื่มแล้ว การดื่มสุราในปริมาณที่มากจนไม่สามารถควบคุมสติของตนเองได้นั้น ก็อาจเกิดผลกระทบต่อเนื้อทำให้เกิดอุบัติเหตุและอุบัติเหตุต่างๆ นำไปสู่การบาดเจ็บ ทุพพลภาพ หรือรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้ทั้งของตนเองและผู้อื่นยิ่งไปกว่านั้นการดื่มสุราอย่างต่อเนื่องจนเป็นพฤติกรรม ไม่ว่าจะดื่มเป็นครั้งคราวหรือดื่มเป็นประจำนั้น ย่อมบั่นทอนสุขภาพทำให้เกิดโรคเรื้อรัง โดยอาการรุนแรงมักปรากฏให้เห็นในวัยกลางคนขึ้นไป (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2543 อ้างอิงใน บุญเสริม หุตะแพทย์, 2547, หน้า 37)

2. ผลกระทบต่อครอบครัว

ครอบครัวไม่เป็นเพียงหน่วยสังคมแรกที่มีอิทธิพลต่อการเป็นคนดื่มหรือไม่ดื่มสุรา แต่ครอบครัวยังเป็นหน่วยสังคมที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการดื่มของสมาชิกในครัวเรือน เช่น กรณีสามีภรรยาทะเลาะวิวาทจนเกิดความบาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจ สมาชิกในครอบครัวต้องแบกรับไว้ทั้งหมด โดยคนนอกไม่สามารถเข้าไปเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือผู้หญิง รองลงมาคือ เด็ก ซึ่งเมื่อเติบโตไปในวันข้างหน้าก็จะเกิดความเคยชินกับพฤติกรรมทำนองนี้ และดูดซับความรุนแรงเข้าไปในบุคลิกภาพของตนเอง เด็กไทยประมาณ 1 ใน 4 เคยเห็นภาพการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนเมาของสมาชิกในครอบครัว และส่วนใหญ่มีประสบการณ์นี้ก่อนอายุ 18 ปี ซึ่งสภาพเช่นนี้ก่อผลกระทบต่อเด็กหลายด้าน ทั้งความกระทบกระเทือนทางร่างกาย และจิตใจ รวมทั้งเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ เนื่องจากฤทธิ์แอลกอฮอล์รวมทั้งเกิดปัญหาพฤติกรรมเพราะขาดต้นแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต และมีแนวโน้มที่จะถูกกลืนโทษร่างกายอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเวลาที่พ่อแม่เมาจนขาดสติ การเผชิญหน้ากับการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างพ่อแม่จากการมีเมามา ทำให้เด็กเกิดความตึงเครียดด้านอารมณ์หวาดกลัว ตกใจ โดดเดี่ยว ซึมเศร้า ไม่สบายใจ ขณะเดียวกัน พ่อแม่ที่มีอารมณ์ตึงเครียดก็ไม่สามารถตอบสนอง

ด้านอารมณ์ให้กับเด็กได้นอกจากนี้กรณีที่หัวหน้าครอบครัวมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้อย่างมีโอกาสดื่มเพิ่มขึ้น หรือมีความกดดันจากปัญหาชีวิตสมรส จนไม่สามารถทำหน้าที่แม่ที่ดีได้

จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า เด็กไทยในครอบครัวที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเกิดโรคซึมเศร้าสูงกว่าในครอบครัวทั่วไปและยังทำให้การพัฒนาการเรียนรู้ได้ช้า มีปัญหาด้านการเรียน (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2551)

งานวิจัยของมูลนิธิเพื่อนหญิง (2545, หน้า 12) เรื่อง สุราในฐานะปัจจัยร่วมก่อความรุนแรงในครอบครัว พบว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัว 3 ด้าน คือ ปัญหาสุขภาพ การใช้ความรุนแรง และกระทบต่อเศรษฐกิจ ปัญหาสุขภาพ เช่น สมรรถภาพทางกายและใจลดลง เพราะบาดเจ็บตามร่างกาย จากการถูกทุบตีคิดมาก อารมณ์เสียง่าย ซึมเศร้า ไม่อยากมีชีวิตอยู่ ประสิทธิภาพการทำงานลดลงและเกิดโรคภัยต่างๆ การใช้ความรุนแรง เช่น เกิดการทะเลาะเบาะแว้งด่าว่าด้วยถ้อยคำหลายคำระหว่างคนในครอบครัวเดียวกัน ละเมิดสิทธิทางเพศและการทำลายสิ่งของ ปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว ตั้งแต่ระดับไม่มีเหลือเก็บจนกระทั่งเป็นหนี้ (สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า, 2551, หน้า 10)

3. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

การบริโภคสุราแม้จะทำได้ให้รัฐบาลเป็นจำนวนมากนับหมื่นล้านบาทต่อปีจากการเก็บภาษีรายได้ประเภท สุรา ตั้งแต่ช่วงปี 2546 - 2550 เฉลี่ยสูงกว่า 25,000 ล้านบาทต่อปี โดยปี 2550 เก็บภาษีรายได้ประเภทสุรา 33,298.22 ล้านบาท (กรมสรรพสามิต, 2550) ก่อให้เกิดการขยายตัวทางธุรกิจและการสร้างงานรายได้แก่กลุ่มประชาชนบางกลุ่ม เช่น การขยายตัวของสถานบริการ ร้านอาหาร ร้านขายเหล้าประเภทต่างๆ แต่เมื่อพิจารณาในแง่ของการสูญเสียซึ่งบุคคลและสังคมจำเป็นต้องรับภาระจากผลของการบริโภคสุราที่มีต่อทั้งสุขภาพของผู้บริโภคเอง และผลกระทบต่อสังคมก็พบว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการสูญเสียที่มากกว่า (บุญเสริม หุตะแพทย์ และคณะ, 2547)

4. ผลกระทบทางด้านสังคม

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นจนเกิดผลกระทบด้านร่างกาย จากฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ที่มีผลทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และก่อความไม่สงบในสังคม รวมถึงปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจากรถ มาจากความผิดคณะ การทะเลาะวิวาท โดยขาดความยั้งคิดขาดความยับยั้งชั่งใจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม และคุณภาพของการปฏิบัติงานลดลง สิ่งต่างๆ เหล่านี้

ย่อมทำให้เกิดอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสังคม ซึ่งส่งผลเสียโดยตรงต่อการพัฒนาในระดับสังคมและประเทศ

การศึกษาปัญหาจากการสุกสนานจนเกินขอบเขตจนเกิดการทะเลาะวิวาททั้งส่วนตัวและระหว่างกลุ่ม การทำร้ายร่างกายทางเพศ ผู้ติดเหล้าในญี่ปุ่นถึง 4.3 ล้านคน จากปริมาณการดื่ม อย่างหนักทำให้พบว่าผู้ป่วยติดเหล้าในวัยสูงอายุมิมากถึงร้อยละ 26 ผลกระทบจากการดื่ม แอลกอฮอล์ในญี่ปุ่น ยังแสดงความรุนแรงซึ่งเป็นดัชนีที่สำคัญ

กล่าวโดยสรุปว่าการบริโภคสุราส่งผลต่อผู้ดื่มหลายๆ ด้าน สุราสามารถทำลายสุขภาพของตนเองครอบครัว สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เศรษฐกิจ สังคม และทำให้ลดประสิทธิภาพในการทำงานเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและเป็นตัวต้นเหตุที่นำไปสู่โศกนาฏกรรมอื่นๆ อีกมากมาย

สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของสารเคมีซึ่งธรรมชาติกึ่งสังเคราะห์ เรียกว่า "แอลกอฮอล์" (Alcohol) มีชื่อทางเคมีว่าเอทานอล (Ethanol) หรือที่เรียกว่า "เอธิลแอลกอฮอล์" (Ethylalcohol) ผสมอยู่ในปริมาณไม่เกิน 60% ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่คนเราสามารถดื่มได้เกณฑ์นี้เป็นข้อกำหนดของสากลทั่วไป แต่สำหรับประเทศไทยครอบคลุมถึงปริมาณ 80% ดังนั้น เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ หมายถึง สุรา เหล้า ไวน์ เบียร์ แชมเปญ บรันดี วิสกี้ สาโท และอื่นๆ ที่มีส่วนผสมของเอธิลแอลกอฮอล์ในปริมาณไม่เกิน 80% (นิรุจน์ อุทธา และคณะ, 2548, หน้า 19)

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของแอลกอฮอล์ว่า หมายถึง สารอนินทรีย์ชนิดหนึ่ง ลักษณะเป็นของเหลว กลิ่นฉุนระเหยง่าย มีขีดเดือดที่อุณหภูมิ 78.5 องศาเซลเซียส มีชื่อเต็มว่า เอธิลแอลกอฮอล์ โดยปกติเกิดจากการหมักสารประเภท แป้งหรือน้ำตาลผสมยีสต์ ซึ่งเรียกว่า แป้งเชื้อ หรือเชื้อหมัก เป็นองค์ประกอบสำคัญของสุรา และเมรัยทุกชนิด เมื่อดื่มเข้าไปจะออกฤทธิ์ทำให้เกิดอาการมึนเมา ไขประโยชน์ในการเป็นตัวทำละลายและเป็นเชื้อเพลิง เป็นต้น และได้ให้ความหมายของสุรา หมายถึง เหล้า น้ำเมาที่ได้มาจากการกลั่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 อ้างอิงใน สมพร สิทธิสงคราม, 2549, หน้า 7)

กรมสุขภาพจิต (2547) กล่าวว่า แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดชนิดหนึ่งที่เกิดจากการหมักผลไม้ผัก หรือเมล็ดพืช แอลกอฮอล์มีหลายชนิดแต่ชนิดที่ใช้ดื่ม เรียกว่า เอทิลแอลกอฮอล์ (ethyl alcohol) หรือเอทานอล (ethanol) ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “แอลกอฮอล์” โดยตัวของแอลกอฮอล์เองไม่มีรสหรือกลิ่น แต่รสหรือกลิ่นในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมาจากส่วนผสมในการหมักและการแต่งกลิ่น องค์การอนามัยโลก (WHO) จัดให้แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดชนิดหนึ่งที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. เมื่อดื่มจนติดแล้วจะต้องเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ
2. มีอาการข้างเคียงเมื่อหยุดดื่ม หรือลดปริมาณลงอย่างมากและรวดเร็ว
3. ร่างกายและจิตใจมีความต้องการตลอดเวลา
4. ดื่มแล้วสุขภาพทรุดโทรม

ประเภทและชนิดของสุราที่บริโภคในประเทศไทย

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสุรา ที่สังคมไทยและประชาคมทั่วโลกบริโภคอยู่นั้นมีมากมายหลายชนิด มีความแตกต่างกันออกไป ทั้งในปริมาณของแอลกอฮอล์สูงสุดที่เข้าร่วมไปถึงขั้นตอนและวิธีการผลิต ซึ่งสามารถแยกเป็นประเภทและชนิดได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ สุราประเภทที่กลั่น แล้ว (distilled liquors) และสุราหมัก (fermented liquors) (เทพินทร์ พัทธนาภิรักษ์, 2541 อ้างอิงใน สมพร สิทธิสงคราม, 2549)

สุราประเภทที่กลั่นแล้ว (distilled liquors) ได้แก่

1. เหล้าบรันดีเป็นสุราประเภทกลั่นที่รสเยี่ยมที่สุด และมีราคาแพง เนื่องจากเป็นเหล้าที่กลั่นจากองุ่น มีกรรมวิธีการผลิตและมีขั้นตอนในการบ่ม
2. วิสกี้เป็นสุราประเภทกลั่นที่ทำมาจากข้าวไม่ว่าจะเป็นข้าวบาเลย์ ข้าวไรย์ ข้าวโอ๊ต ข้าวโพด หรือข้าวเหนียว โดยนำมาหมัก กลั่น แล้วนำไปบ่ม
3. เหล้ารัม เป็นสุราที่กลั่นมาจากน้ำอ้อย กากน้ำตาลและน้ำเชื่อม และอาจจะผสมผิวส้มและผลไม้อื่นๆ เพื่อให้รสชาติดีขึ้น
4. วอดก้า เป็นสุราที่มีลักษณะคล้ายวิสกี้แต่มีปริมาณของแอลกอฮอล์สูงกว่า โดยวอดก้าทำมาจากข้าวสาลี
5. เหล้าคอกเทลต่างๆ คอกเทล คือการนำเอาเหล้าหลายชนิดมาผสมกันตามสูตรแล้วแต่รสนิยมของผู้ดื่ม
6. เหล้าขาว เป็นเหล้าที่ผลิตมากในเอเชีย เหล้าจีนที่เรียกว่า “สาเก” ก็รวมอยู่ในสุราประเภทนี้เหล้าขาวทำมาจากกากน้ำตาล ข้าว น้ำตาลมะพร้าว ตาลโตนด

สุราหมัก (fermented liquors) ได้แก่

1. แชมเปญ เป็นเหล้าหมัก คือ เป็นสุราที่ไม่ผ่านกระบวนการกลั่น ทำมาจากองุ่นมีลักษณะพิเศษ คือ จะมีฟอง คือ มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เจือปนอยู่คล้ายๆ เบียร์

2. ไวน์คือเหล้าผลไม้หมักที่เก่าที่สุดในโลก วัตถุดิบในการทำไวน์คือ องุ่น ไวน์ต่างจากแชมเปญ ตรงที่ไวน์ไม่มีฟอง กรรมวิธีการผลิตก็ไม่ซับซ้อนเท่ากับแชมเปญ

3. เบียร์เป็นสุราที่มีปริมาณการบริโภคสูงสุด เบียร์ทำมาจากข้าวบาเลย์อบ และบดต้มให้สุกแล้วใส่ดั่งหมัก เมื่อหมักเสร็จแล้วจะใส่ดอกฮอปเพื่อให้มีรสขม จากนั้นจึงใส่เชื้อยีสต์

4. เหล้าหมักพื้นบ้าน เหล้าชนิดนี้สามารถผลิตขึ้นได้เองโดยกรรมวิธีง่ายๆ โดยใช้ข้าวผลไม้หรือน้ำตาลมาหมักทิ้งไว้ให้เกิดแอลกอฮอล์

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละชนิดจะมีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์แตกต่างกัน สุรา (liquor) หรือเหล้า (spirit) เช่น เหล้าขาว วิสกี้ (แม่โขง แสงทิพย์ หงส์ทอง) วอดก้า บรั่นดีจะมีแอลกอฮอล์ประมาณ 40% แชมเปญ จะมีแอลกอฮอล์ประมาณ 15% ไวน์เข้มข้น (fortified wine) เช่น เหล้า เชอร์รี่และเวอร์มูท เป็นต้น จะมีแอลกอฮอล์ประมาณ 20.5% ไวน์ที่ดื่มพร้อมอาหาร (table wine) มีแอลกอฮอล์ประมาณ 10-14% และเบียร์ชนิดแรง (heavy beer) มีแอลกอฮอล์ประมาณ 4-5%

เนื่องมาจากความแตกต่างของความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มแต่ละชนิดดังกล่าว จึงทำให้การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยปรับตามปริมาณของแอลกอฮอล์ต่อ 1 ดื่มมาตรฐาน (กรมสุขภาพจิต, 2547)

ดื่มมาตรฐาน คือ ปริมาณเครื่องดื่มที่เป็นมาตรฐานโดยไม่คำนึงว่าเครื่องดื่มนั้นจะเป็นเบียร์หรือสุรา ผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากชนิดของเครื่องดื่ม แต่เกิดจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มเข้าไป ซึ่งในแต่ละประเทศกำหนด 1 ดื่มมาตรฐานที่แตกต่างกันไป สำหรับในประเทศไทย 1 ดื่มมาตรฐาน (one standard drink) คือ ปริมาณแอลกอฮอล์ 10 กรัม ซึ่งเมื่อเทียบเคียงกับเครื่องดื่มประเภทต่างๆ จะได้ประมาณดังนี้ (สาวิตรี อึ้งนางครุฑ และสุวรรณา อรุณพงษ์ไพศาล, 2543, หน้า 26)

เบียร์โดยทั่วไปเบียร์ 1 กระป๋อง มีปริมาตรเท่ากับ 330 มิลลิลิตร หรือเบียร์ 1 แก้วมีปริมาตรเท่ากับ 285 มิลลิลิตรเบียร์ชนิดอ่อน (light beer) เช่น มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ 2 - 2.9% ประมาณ 1.5 กระป๋อง หรือประมาณ $1\frac{1}{4}$ แก้วเบียร์ชนิดปานกลาง (mid strength beer) ที่มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ 3-3.9% ประมาณ 1 กระป๋อง หรือประมาณ $1\frac{1}{4}$ แก้วเบียร์ชนิดแรง (heavy beer) ที่มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ 4-5 % ประมาณ $\frac{3}{4}$ กระป๋อง

หรือประมาณ 1 แก้วไวน์ธรรมดาที่มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ 12.5% ประมาณ 1 แก้ว ขนาด 100 ซีซี ไวน์เข้มข้น (fortified wine) ที่มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ 20.5% ประมาณ 1 แก้ว ขนาด 60 ซีซี เหล้า (spirit) ที่มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ 40% ประมาณ 1 ถ้วยเล็กขนาด 30 ซีซี

สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ดังนี้

ในปี พ.ศ.2549 การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็น 2,479.70 ล้านลิตรหรือเฉลี่ย 50.3 ลิตร/คน/ปี ในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป สถานการณ์นักดื่มหน้าใหม่ปี 2549 กลุ่มวัยรุ่น ตั้งแต่อายุ 15 - 24 ปี ถึง 1 ใน 4 ที่ดื่ม จากจำนวนประชากรในกลุ่มอายุนี้นี้คือ 10 ล้านคน ระยะ 10 ปี (2539 - 2549) วัยรุ่นไทยกลายเป็นลูกค้าดาวรุ่งของบริษัทเหล้าเปียร์ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2552)

การดื่มในกลุ่มเด็กและเยาวชนยังน่าเป็นห่วง โดยวัยรุ่นไทยกลายเป็นนักดื่มประจำเพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจอีกทั้งจะสร้างปัญหาให้กับสังคมไทยในระยะยาวหากไม่รีบแก้ไข ปี 2539 มีรายงานสถิติการดื่มของเยาวชนอายุ 11 - 14 ร้อยละ 0.0 แต่ ปี 2549 มีรายงานสถิติการดื่ม 28,300 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ช่วงอายุ 15-19 ปี มีนักดื่มประจำจาก ร้อยละ 4.7 เป็น 6.8 และช่วงอายุ 20 - 24 ปี มีนักดื่มประจำ ร้อยละ 15 เป็น 19.3 มีข้อมูลชัดเจนว่า เด็กที่เริ่มดื่มแอลกอฮอล์ก่อนอายุ 13 ปี มีโอกาสติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปจนถึงโต ในทางตรงข้าม หากเริ่มดื่มในวัย 21 ปีขึ้นไป ความเสี่ยงในการเกิดปัญหาจากการดื่มในลักษณะต่างๆ จะลดลงถึงร้อยละ 70 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2552)

จากการสำรวจปี 2550 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550) พบว่าประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 51.2 ล้านคนเป็นผู้ที่ดื่มสุรา 14.9 ล้านคนหรือ ร้อยละ 29.3 โดยผู้ชายยังคงดื่มสุรามากกว่าผู้หญิง ประมาณ 6 เท่า และผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาลมีอัตราการดื่มสุราสูงกว่าผู้อยู่ในเขตเทศบาล คือ ร้อยละ 31.0 และ 25.4 ตามลำดับ และที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง คือ กลุ่มเยาวชนมีอัตราการดื่มสุรา สูงถึง ร้อยละ 21.9 สำหรับกลุ่มวัยทำงานมีอัตราการดื่มมากกว่ากลุ่มอื่น คือร้อยละ 34.4 นอกจากนี้ พบว่าผู้ที่ปัจจุบันไม่ดื่มแล้ว แต่ในอดีตเคยดื่มมี 3.8 ล้านคน หรือร้อยละ 7.5 ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ประชากรที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมาในปี 2550 เริ่มดื่มสุราเมื่ออายุ ประมาณ 20.5 ปี โดยผู้ชายเริ่มดื่ม เร็วกว่าผู้หญิง คือ 19.5 ปี และ 25.9 ปี ตามลำดับ

ประมาณ 20.5 ปี โดยผู้ชายเริ่มดื่ม เร็วกว่าผู้หญิง คือ 19.5 ปี และ 25.9 ปี ตามลำดับ โดยกลุ่มเยาวชนเริ่มดื่มอายุประมาณ 17 ปี ส่วนวัยทำงานและวัยสูงอายุเริ่มดื่มที่อายุ 20 และ 23 ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550)

ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

ความคาดหวังในผลลัพธ์ (outcome expectancy) หมายถึง ความเชื่อมั่นที่บุคคลประเมินการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ของการกระทำตามที่ตนเองคาดหวังไว้ ซึ่งเป็นความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติที่ต้องการ ซึ่งอาจเกิดจากประสบการณ์ในการกระทำพฤติกรรมนั้นๆ โดยตรง หรืออาจเกิดจากที่ได้เห็นผู้อื่นกระทำแล้วเกิดผลจากการกระทำพฤติกรรมนั้นๆ ตามมาให้เห็น (Bandura, 1997) ดังนั้นความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (alcohol expectancy) จึงหมายถึงความคาดหวัง หรือความเชื่อเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะได้รับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งหมด 6 ด้านประกอบไปด้วยความคาดหวังในผลลัพธ์ทางบวกที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือมีความคาดหวังว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดผลดีแก่ตนเอง เช่น กล้าแสดงออก ลดความตึงเครียด ส่วนความคาดหวังในผลลัพธ์ทางลบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ มีความคาดหวังว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดผลเสียต่อตนเอง เช่น เกิดภาวะติดแอลกอฮอล์ หรือทำให้รู้สึกตึงเครียด (Young and Oei, 1996) ดังนี้

1. ด้านความกล้าแสดงออก เป็นความคาดหวังในผลลัพธ์ทางบวกจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ มีความคาดหวังว่าเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปแล้วจะส่งผลทำให้เกิดความรู้สึกกล้าพูด กล้าแสดงออก เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมไปพร้อมๆ กัน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจจะส่งผลทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในตัวเอง เกิดความไม่กล้าแสดงออกในพฤติกรรมที่เหมาะสม เนื่องจากฤทธิ์แอลกอฮอล์จะไปกดระบบประสาทส่วนกลางทำให้ระบบควบคุมตนเองเสียไป ทำให้เมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วจะเกิดความกล้าพูด และกล้าแสดงออกมากขึ้น

เมื่อวัยรุ่นได้ดื่มแอลกอฮอล์หรือเห็นบุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว มีความกล้าแสดงออก ก็อาจจะส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านการเพิ่มความกล้าแสดงออกให้กับตนเอง

2. การเปลี่ยนทางอารมณ์ เป็นความคาดหวังในผลลัพธ์ทางลบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือมีความคาดหวังว่าเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปแล้วจะส่งผลทำให้มีความตึงเครียด ทำให้รู้สึกวุ่นวายตนเองล้มเหลว หรือทำให้ก้าวร้าว โดยอารมณ์ของวัยรุ่นเป็นอารมณ์ที่รุนแรง อ่อนไหวง่ายและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อารมณ์ที่มักเกิดกับเด็กวัยนี้ ได้แก่ ความกลัว ความกังวล ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ ซึ่งการควบคุมอารมณ์ของวัยรุ่นนี้ยังทำได้ไม่สมบูรณ์นัก ส่งผลทำให้วัยรุ่นเกิดความขัดแย้งกับผู้ปกครองบ่อยๆ ในบางครั้งอาจทำให้วัยรุ่นรู้สึกผิดหรือเสียใจ ในการกระทำของตนเอง ส่งผลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วจะทำให้เกิดความรู้สึกตอกย้ำความรู้สึกผิดของตนเองยิ่งขึ้น ทำให้รู้สึกวุ่นวายตนเองล้มเหลว จึงทำให้วัยรุ่นมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในด้านการเปลี่ยนแปลงอารมณ์

3. ความรู้สึกที่พึงพิง เป็นความคาดหวังในผลลัพธ์ทางลบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ มีความคาดหวังว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต ไม่สามารถที่จะอยู่ได้ โดยไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการความเข้าใจ และต้องการการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง แต่อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ที่ไม่คงที่ อาจส่งผลให้วัยรุ่นกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา เนื่องจากมีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง ซึ่งอาจทำให้วัยรุ่นหันมาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อใช้เป็นที่พักพิงหรือยึดเหนี่ยวทางจิตใจ

4. การกระตุ้นในเรื่องเกี่ยวกับเพศ เป็นความคาดหวังในผลลัพธ์ทางบวกจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ มีความคาดหวังว่าเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปแล้วจะช่วยให้เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ และเป็นที่น่าสนใจของเพศตรงข้าม เนื่องจากว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของร่างกาย เพื่อพัฒนาสู่ผู้ใหญ่ ซึ่งรวมไปถึงการพัฒนาของระบบอวัยวะสืบพันธุ์ด้วย วัยรุ่นจึงเริ่มให้ความสนใจกับเพศตรงข้ามและเริ่มที่จะปฏิบัติตามบทบาททางเพศ (สมร ทองดี, 2544) โดยวัยรุ่นนั้นอาจจะมองว่าผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีความเท่ห์ทันสมัย และเป็นที่ดึงดูดใจของเพศตรงข้าม และอาจมีการนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ ส่งผลให้วัยรุ่นมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่า เมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว จะทำให้ได้รับการตอบสนองทางเพศมากขึ้น

5. การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการรู้คิด เป็นความคาดหวังในผลลัพธ์ทางบวกจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปแล้วจะทำให้เกิดความคิดที่ดีๆ และทำให้ตนเองสดชื่น ทำให้กระปรี้กระเปร่า เนื่องจากฤทธิ์ของแอลกอฮอล์นั้นจะทำให้ผู้ที่ดื่มรู้สึกสนุกสนาน กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้วัยรุ่นเชื่อว่าความคิดที่ดีจะเกิดขึ้นได้เมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ตนเองรู้สึกดีมี ชีวิตชีวา

6. การลดความตึงเครียด เป็นความคาดหวังในผลลัพธ์ทางบวกจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ มีความคาดหวังเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปแล้วจะทำให้รู้สึกผ่อนคลาย ทำให้ความรู้สึกตึงเครียดต่างๆ ลดลง เนื่องจากวัยรุ่นเป็นที่มีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองสูง ซึ่งวัยรุ่นใหญ่อาจจะไม่เข้าใจ อาจเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครองได้ อาจทำให้วัยรุ่นเกิดความตึงเครียดและอาจนำไปสู่พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วจะทำให้ไม่ต้องรับรู้เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพราะฤทธิ์ของแอลกอฮอล์จะทำให้ผู้ที่ดื่มรู้สึกผ่อนคลาย ทำให้วัยรุ่นเกิดความคาดหวังว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการช่วยลดความตึงเครียด

จากความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้กล่าวมา ส่งผลให้วัยรุ่นส่วนใหญ่ จะมีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง (Levy and Earleywine, 2003) จากการศึกษาของแฮมบอนกา ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษาแม็กซิกัน อเมริกัน จำนวน 107 คน พบว่า นักศึกษาที่มีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง จะมีพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยมากขึ้น และการศึกษาของโออีและเบอร์โรว์ (Oei and Borrow, 2000 อ้างอิงใน ณัฐวิชัย จันทร์เชียว, 2549) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษาจำนวน 161 คน พบว่า ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($r = .26$) และสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของมาร์ตินและฮอฟแมน (Martin and Hoffman, 1993) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับแบบแผนของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา พบว่า ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถทำนายแบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในวิทยาลัยได้ สำหรับการศึกษาในประเทศไทย มีการศึกษาของสุจิตรา อินทวงษ์ (2548) ที่ศึกษาในเรื่องความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นใน จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 1,152 คน พบว่า ความคาดหวัง

จากการดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น คือ ด้านความกล้าแสดงออก ด้านการเปลี่ยนแปลงภาวะอารมณ์ ด้านความรู้สึกรังเกียจ ด้านการกระตุ้นในเรื่องเกี่ยวกับเพศ ด้านการเปลี่ยนแปลงการรู้จัก และด้านการลดความตึงเครียด

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาตัวแปรนี้

อิทธิพลทางสังคมกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับอิทธิพลทางสังคมกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของอัลเบิร์ต แบนดูรา เชื่อว่า การเกิดพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากลักษณะโครงสร้างที่มีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ได้แก่ การแสดงพฤติกรรม ปัจจัยภายในตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมภายนอก (Bandura, 1986) ซึ่งอิทธิพลทางสังคมก็เปรียบได้กับสิ่งแวดล้อมภายนอก อิทธิพลทางสังคมจึงประกอบไปด้วย อิทธิพลจากสภาพแวดล้อม สื่อ บรรทัดฐานทางสังคมและบุคคลรอบข้าง จากแนวคิดการเรียนรู้ โดยการสังเกตของแบนดูรา ที่เชื่อว่า การเรียนรู้ของคนส่วนใหญ่เกิดจากการสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งต่างกับการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ตรงที่ต้องอาศัยการลองผิดลองถูก แต่การเรียนรู้ โดยการสังเกตจากตัวแบบนั้น ตัวแบบสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิด และการแสดงออกได้ พร้อมๆ กัน สำหรับตัวแบบในการเรียนรู้มี 2 ประเภท คือ ตัวแบบที่มีชีวิต เป็นตัวแบบที่บุคคลมี โอกาสสังเกตและมีปฏิสัมพันธ์โดยตรง ได้แก่ บุคคลรอบข้าง กลุ่มเพื่อน พ่อแม่ และตัวแบบอีกหนึ่ง ประเภท คือ ตัวแบบสัญลักษณ์ (symbolic modeling) เป็นตัวแบบที่นำเสนอผ่านทาง โทรทัศน์ วิทยุหรือสื่อต่างๆ สำหรับวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความพยายามที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ อาจเนื่องมาจากเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านร่างกายและจิตใจ จึงมีความพยายามที่จะปรับตัวเพื่อให้สังคมยอมรับ โดยพยายามเลียนแบบจากบุคคลรอบข้างที่ตนเห็นว่าดี ซึ่งบุคคลที่ วัยรุ่นมีปฏิสัมพันธ์ด้วยมากที่สุดก็คือ พ่อแม่ กลุ่มเพื่อน ดังนั้นตัวแบบที่มีชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับ วัยรุ่นก็คือ พ่อแม่ และกลุ่มเพื่อน

ดังนั้นอิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จึงหมายถึง การเรียนรู้จากตัวแบบทางสังคม ประกอบด้วยการเรียนรู้จากพ่อแม่ กลุ่มเพื่อน และสื่อมวลชน โดยที่การเรียนรู้จากพ่อแม่ หมายถึง การสนับสนุนและการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ ซึ่งการสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพ่อแม่ก็คือ การกระทำพฤติกรรมหรือคำพูดของพ่อแม่ที่แสดงให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ หรือมีการตอบสนองที่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของลูก ส่วนการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็คือ การว่ากล่าวตักเตือนหรือทำโทษ เมื่อเห็นว่าลูกมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่งผลให้ลูกเกิดความกลัวไม่กล้าที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีก จึงอาจกล่าวได้ว่าการสนับสนุนและการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของลูก นอกจากพ่อแม่แล้ววัยรุ่นยังให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน โดยการกระทำพฤติกรรมต่างๆ ของวัยรุ่นนั้นส่วนใหญ่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน จึงถือได้ว่ากลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก ดังนั้นการเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน จึงหมายถึง การได้รับอิทธิพลเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากกลุ่มเพื่อน ประกอบไปด้วย การกระทำพฤติกรรม เจตคติหรือคำพูดเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดการเรียนรู้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้แล้วการเรียนรู้จากสื่อมวลชนก็ส่งผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นด้วยเช่นกัน การเรียนรู้จากสื่อมวลชน หมายถึง การได้รับอิทธิพลเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ละครเวที หรือป้ายโฆษณาต่างๆ เนื่องจากในปัจจุบันนี้การนำเสนอเรื่องราวหรือโฆษณาสินค้าต่างๆ ผ่านสื่อเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และทันสมัย มีการนำเสนอที่น่าสนใจ โดยมีการนำดารานักแสดงที่เป็นที่นิยมชื่นชอบในหมู่วัยรุ่นมาเป็นตัวแบบในโฆษณา ทำให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบ เนื่องจากความอยากรู้อยากลอง เพื่อที่จะให้ตนเองเป็นคนที่ทันสมัยและต้องการแสวงหาเอกลักษณ์ของตน (Santrock, 1996)

กมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล (2542) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาในนักศึกษาชายระดับชั้น ปวส. ในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 614 ราย พบว่า ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการดื่มเพื่อการสังสรรค์ทางสังคม เช่น มีการดื่มเป็นกลุ่ม ดื่มตามคำชวนของเพื่อน และนิยมดื่มมากในโอกาสต่างๆ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 34 ซึ่งสนับสนุนกับผลการศึกษาของ ประกิจ โพธิอาศน์ (2541) ที่ศึกษาในเรื่อง ปัจจัยที่มี

อิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-19 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนระดับชั้น ปวช. ที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอาชีวศึกษา และนักเรียนของศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 411 รายพบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท และการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ($r = .35$) นอกจากนี้พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิทยังสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถึงร้อยละ 28.1 และจากการศึกษาของ จิราภรณ์ เทพหนู (2540) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญศึกษา ในจังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,261 คน พบว่า นักเรียนที่ได้อิทธิพลจากสื่อมวลชนสูงมีโอกาสเสี่ยงที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 4.11 เท่าของนักเรียนที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่ำ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การสนับสนุนการดื่มจากพ่อแม่ มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนด้วยเช่นกัน คือ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการดื่มจากพ่อแม่สูง การควบคุมต่ำเสี่ยงต่อการดื่ม 3.43 เท่าของนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ต่ำ การควบคุมสูง

จากการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าอิทธิพลทางสังคม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นตัวแปรและกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

ปรพร แซ่หาน (2550, หน้า 42-43) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอของประเทศไทย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง (55.4 %) เริ่มดื่มสุราครั้งแรกเมื่ออายุ 13 ปี (32.90%) และพบข้อมูลเปิดเผยว่ากลุ่มเป้าหมายเริ่มดื่มครั้งแรกเมื่ออายุตั้งแต่ 6 ปี (0.43%) ซึ่งเป็นอายุเทียบได้กับนักเรียนระดับอนุบาล 3 หรือประถมศึกษาปีที่ 1 ดื่มสุราเพราะอยากลอง (34.45%) ชนิดที่ดื่มมากที่สุดคือ เบียร์ (38.46 %) ส่วนใหญ่ดื่มสุราในงานเทศกาลและดื่มกับเพื่อนๆ สถานที่ดื่มคือ บ้านเพื่อน ช่วงเวลาที่ดื่มใช้ช่วงวันหยุด และหลังเลิกเรียน ส่วนใหญ่ดื่มเป็นบางครั้ง (81.81%) โดยจะดื่มตั้งหนึ่งถึงจนถึงเมา

เสกสรรค์ วิทย์ปรีชากุล (2550, หน้า 57-58) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องแอลกอฮอล์ และความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัวมากกว่าครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 66.5) โดยมีพ่อดื่มมากที่สุด (ร้อยละ 85.5) รวมทั้งมีการดื่มของเพื่อนสนิทมากกว่าการดื่มของเพื่อนที่พักห้องเดียวกัน (ร้อยละ 69.8 และ 50.3) โดยเพศชายมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 83.8 และ 72.1) ส่วนใหญ่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท และเพื่อนที่พักห้องเดียวกัน (ร้อยละ 90.9 และ 87.3) ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มมากที่สุดคือ เหล้าและเบียร์ (ร้อยละ 79.2 และ 78.2) มักดื่มไม่เกินเดือนละครั้งมากที่สุดมักดื่มเมื่อมีงานเลี้ยงสังสรรค์ โดยมีเหตุผลเพื่อเข้าสังคมมากที่สุด เพื่อต้องการแก้ไขปัญหา หลีกเลี้ยงปัญหา หรือสิ่งยุ่งยากต่างๆ ส่วนใหญ่มีการร่วมดื่มกับเพื่อนในช่วงเวลาก่อนเที่ยงคืน ตามสถานบันเทิงมากที่สุด

วิไลรัตน์ ปรีดาอุทธาน (2550, หน้า 53) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีโรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอของประเทศไทย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ดื่มสุราครั้งแรกเมื่ออายุ 15 ปี โดยสาเหตุมาจากการอยากรลอง ส่วนใหญ่ที่ดื่มในปัจจุบันอยู่เพราะเพื่อนชวน ชนิดของเครื่องดื่มที่ดื่มบ่อยที่สุดคือ เบียร์ส่วนใหญ่ ดื่มในงานเทศกาลต่างๆ โดยดื่มที่บ้านเพื่อน และดื่มในช่วงวันหยุด ปริมาณการดื่มมากกว่าหนึ่งกลม ส่วนใหญ่มีความถี่ในการดื่ม คือ ดื่มบ้างเป็นบางครั้ง สำหรับการเลิกดื่มแต่ละครั้งจะเลิกดื่มเมื่อรู้สึกมึนงงศีรษะ

เกรียงไกร ไทยตรง (2550, หน้า 42) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนในระดับอำเภอของประเทศไทย พบว่า อายุของการดื่มโดยเริ่มแรกอยู่ที่ อายุ 10 - 15 ปี พบว่าสาเหตุส่วนใหญ่ดื่มสุรามากที่สุดคือ อยากรลอง และดื่มกับเพื่อนอธิบายได้ว่า เด็กในวัยนี้ต้องการคบเพื่อนเห็นเพื่อนมีความสำคัญมากที่สุด และจะเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน นักเรียนส่วนใหญ่จะดื่มเบียร์ (34.3%) นักเรียนส่วนใหญ่ (34.3%) จะดื่มในงานเทศกาลต่างๆ เช่นงานบุญ งานบวช งานแต่ง ฯลฯ ช่วงเวลาที่นักเรียนดื่มสุรามากที่สุด ช่วงวันหยุด และรองลงมาคือ หลังเลิกเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีความถี่ในการดื่มคือ ดื่มบ้างเป็นบางครั้ง สำหรับการเลิกดื่มแต่ละครั้งจะเลิกดื่มเมื่อรู้สึกมึนงงศีรษะ

ณัฐวิชัย จันทร์เขียว (2549, หน้า 45) ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอายุระหว่าง 19 - 20 ปี มีพฤติกรรมในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลือกดื่มเบียร์มากที่สุด รองลงมาคือ เหล้า เกือบครึ่งเลือกซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้านค้าขายปลีกมีวัตถุประสงค์เพื่อบริโภคกับเพื่อน ส่วนใหญ่ดื่มไม่เกินสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ในแต่ละครั้งหยุดดื่มเมื่อรู้สึกเมา แหล่งที่รู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แก่ หนังสือพิมพ์วิทยุ โทรทัศน์ และเพื่อนตามลำดับ เลือกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้านอาหารมากที่สุด ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด คือ มีการจัดโปรโมชั่น มีสินค้าอื่นๆ ให้เลือกซื้อ เวลาการเปิด ปิดที่ช้ากว่ากำหนด ร้านอยู่ในแหล่งชุมชน และอยู่ติดถนน ตามลำดับ

สุริยัน อ้นทองทิม (2550) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์: กรณีศึกษากลุ่มวัยรุ่นชาย พบว่ากลุ่มวัยรุ่นชายตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เพราะต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อน อยากได้รับการยกย่องจากกลุ่ม รวมไปถึงเป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้ชาย และความเป็นผู้ใหญ่ โดยอยู่ภายใต้ทัศนคติและค่านิยมทางบวกกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ว่าเป็นสิ่งที่วัยรุ่นให้การยอมรับเป็นการเข้าสังคมและแอลกอฮอล์ทำให้พวกเขามีเพื่อนต่างกลุ่มรวมไปถึงมีเพื่อนต่างเพศมากขึ้น ทั้งนี้ภายในครอบครัวของกรณีศึกษาแต่ละคนจะมีพ่อหรือแม่ทั้งพ่อและแม่ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เมื่อทราบว่าลูกของตนเองดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นั้น ก็ได้แสดงให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ผิดและห้ามทำอีก หากแต่เป็นการกระทำในเชิงยอมรับกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของลูก โดยยอมที่จะให้ลูกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใต้สภาพการณ์ที่พ่อแม่สามารถดูแลได้

พนิดา นามจันดี (2549, หน้า 55-56) ศึกษาความชุกและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพูสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่ขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 152 คน พบว่า นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นชายมากกว่าหญิงส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 16 -19 ปี อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก เท่ากับ 14.84 อายุที่น้อยสุด คือ 10 ปี ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภท เบียร์ โดยมีสาเหตุมาจากอยากลองเพื่อนชวน ตัดใจในรสชาติคล้ายเคี้ยว/วิตกกังวล ตามลำดับ ส่วนใหญ่จะดื่มไม่เกิน 1 ครั้งต่อสัปดาห์ส่วนใหญ่ดื่มกับเพื่อนมากที่สุด การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่ามีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดบริเวณชุมชน และเคยซื้อเครื่องดื่มในบริเวณชุมชน ที่ใกล้บ้านซึ่งสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตามต้องการมากที่สุด

ฤทัยรัตน์ รงค์สยามานนท์ (2549, หน้า 62-63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มของวัยรุ่นในอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 19 ปี มีการศึกษาสูงสุดระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มยี่ห้อ Spy Cocktail บ่อยที่สุดส่วนใหญ่มิมีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดื่มครั้งแรก มากกว่า 1 ปี ขึ้นไป โดยผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อคือ เพื่อน/คนรู้จัก ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มในโอกาสที่เป็นงานเลี้ยงสังสรรค์ในเทศกาลต่างๆ เช่น ปีใหม่ คริสต์มาส วาเลนไทน์ ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มคือ ชอบรสชาติ สีส กลิ่น ร้อยละ 52.41 รองลงมาคือ ต้องการคลายเครียด ร้อยละ 36.10 โดยส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มช่วงเวลา 20.01 - 24.00 น. ส่วนปริมาณโดยเฉลี่ยของการดื่มต่อครั้ง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มโดยเฉลี่ย 1 ขวดต่อครั้ง ร้อยละ 54.81 รองลงมา คือ 2-3 ขวดต่อครั้ง ร้อยละ 30.21 ส่วนใหญ่มีความถี่ในการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มน้อยกว่าเดือนละครั้ง ร้อยละ 60.16 รองลงมาคือ เดือนละครั้ง ร้อยละ 19.52 ส่วนใหญ่ในแต่ละครั้งที่จะหยุดดื่มเมื่อเกิดอาการเมา สิ่งที่ทำให้รู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผสมพร้อมดื่ม พบว่าเพศหญิงส่วนใหญ่รู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มจากสื่อประเภท โทรทัศน์ รองลงมาคือ สิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร นิตยสารและส่วนใหญ่ตัดสินใจซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มโดยมีผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม คือ เพื่อน/คนรู้จัก

วนิดา พลเชียงสา (2549, หน้า 35) ศึกษาการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านไค่น อำเภอเย็น จังหวัดขอนแก่น พบว่า เพศชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง พบอายุ 13-15 ปี เป็นนักเรียน นักศึกษา ในการดื่มส่วนใหญ่ดื่มเบียร์และดื่มแล้วอยากดื่มอีก สาเหตุที่ดื่มครั้งแรกเพราะอยากรลอง และมีกลุ่มที่เป็นนักดื่มประจำถึงร้อยละ 17.25 ส่วนใหญ่ดื่มในช่วงเวลาเย็นและกลางคืน ส่วนใหญ่ ดื่มในงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อนดื่มเพราะดีใจและมีความสุขกับการดื่ม อีกทั้งส่วนใหญ่จะดื่ม ในงานประเพณีต่างๆ

ธนกฤต ธนะประกอบภรณ์ (2549, หน้า 40-41) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสุราไทย และสุราต่างประเทศ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าพฤติกรรมการบริโภค สุราไทยและสุราต่างประเทศ ของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่าส่วนมาก นิยมบริโภคสุราในช่วงเวลาเย็น (หลังเลิกงาน) และผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคสุรามาก ที่สุดก็คือ ตัวเอง การบริโภคสุรานั้นจะดื่มเป็นครั้งคราว และปริมาณสุราที่บริโภค ในแต่ละครั้ง คือ

น้อยกว่า ½ ขวด โดยจะหาซื้อสุราจากร้านค้าปลีกทั่วไปใกล้บ้าน มาบริโภค โดยมีเหตุผลในการบริโภคมากที่สุด ก็คือ โอกาสพิเศษ/สังสรรค์ด้านส่วนบุคคล (ทัศนคติ) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่บริโภคสุราไทย ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการร่วมดื่มสุรากับเพื่อนเป็นการสร้างสัมพันธภาพต่อกัน งานเลี้ยงสังสรรค์ ต้องมีเลี้ยงสุราด้วย และการดื่มสุราทำให้คนมีเพื่อนมาก อยู่ในระดับมาก ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คือ คุณมักเลือกดื่มสุราเพื่อให้ความสุขแก่ชีวิต และให้ความสำคัญในระดับน้อย คือ คนดื่มสุราเป็นคนไม่ดีด้านสภาพแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่บริโภคสุราไทย ให้ความสำคัญส่วนมากในระดับปานกลาง คือ สุราสามารถหาซื้อได้ทุกสถานที่ ราคาของสุราสูงขึ้น คนดื่มน้อยลง สุราสามารถหาซื้อได้ง่ายทุกเวลา โฆษณาของสุราทำให้เห็นว่าการดื่มมีความสุข คนตัดสินใจเลือกชนิดของสุราจากการดูโฆษณา

สมพร ลิทธิสงคราม (2549) ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 15 - 18 ปี กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.41 มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตราย กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่ำ ร้อยละ 56.86 พบว่ามีความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง ร้อยละ 53.73 อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนและควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ในระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 58.43 ซึ่งถือว่าพ่อแม่ยอมรับได้ที่ลูกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีอิทธิพลจากเพื่อนสูง

เพียงหทัย กุลมาตย์ (2550, หน้า 40) ศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกและการดื่มแบบเม้าท์วอร์มในนักเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า เพศชายและเพศหญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 12.3 ปี และ 13.9 ปี โดยเพศชายเริ่มดื่มครั้งแรกเมื่ออายุ 8 ปี ขณะที่เพศหญิงเริ่มดื่มเมื่ออายุ 9 ปี เครื่องดื่มที่นิยมดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ มักดื่มกับเพื่อนโดยดื่มกันที่บ้านเพื่อน ด้วยเหตุผลคืออยากรู้อยากลอง และเพื่อนชักชวนมากที่สุดเป็นลักษณะการดื่มที่พบเช่นเดียวกันทั้งการดื่มครั้งแรกและการดื่มแบบเม้าท์วอร์ม โดยในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา พบว่าเพศชายดื่มแบบเม้าท์วอร์มมากกว่าเพศหญิงจากนักเรียนชายและหญิงที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 56.2 และ 37.7 โดยมักดื่มกันในโอกาสพิเศษ ได้แก่ วันเกิด งานเลี้ยง ปัญหาที่พบมากที่สุดหลังดื่ม คือ ง่วงนอนขณะเรียน โดยในกลุ่มอายุ 12-15 ปี ดื่มน้อยกว่าในช่วงอายุ 16-19 ปี หากพิจารณาระดับชั้นพบเช่นเดียวกันว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เคยดื่มน้อยกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มักดื่มในเวลาว่างคืนในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ รองลงมาคือเวลากลางวันในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ส่วนเวลากลางวันจันทร์-ศุกร์และเวลากลางคืน วันจันทร์-ศุกร์พบในเพศชาย เท่านั้น โอกาสในการดื่ม พบว่าทั้งเพศชาย

และเพศหญิง มักจะดื่มในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น ส่วนใหญ่ใช้บ้านเพื่อนเป็นสถานที่ดื่ม รองลงมา คือ บ้านตนเอง และมักจะดื่มกับเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ พ่อแม่และญาติพี่น้อง เหตุผลที่นักเรียนระบุนมากที่สุดคือ เพื่อนชวน/เพื่อรับเข้ากลุ่ม/สังสรรค์รองลงมาคืออยากรู้รสชาติของ

ธัญญลักษณ์ บุญลือ (2549) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อย ในขณะที่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง

กุลวดี อักษรทับ (2544, บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับนักเรียนอายุ 12 - 18 ปี ที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านเพศนั้นค่าเฉลี่ยของนักเรียนชายสูงกว่านักเรียนหญิงทุกด้าน โดยแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับปัจจัยด้านอายุค่าเฉลี่ยที่จำแนกตามอายุคือ กลุ่มอายุระหว่าง 15 - 18 ปี สูงกว่ากลุ่มอายุระหว่าง 12 - 14 ปี และปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพนั้น คะแนนการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจ ทั้งด้านรวมและด้านย่อย มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบแสดงออกและแบบอ่อนไหวทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สิริรัฐ สุกันธา และคณะ (2550, หน้า 39-40) การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และส่วนใหญ่ยังดื่มต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน การดื่มเพื่อเข้าสังคมหรือร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์เป็นสิ่งจูงใจของการดื่มครั้งแรก และเป็นสิ่งจูงใจของการดื่มในปัจจุบันมากที่สุด นิยมดื่มในช่วงประเพณีสงกรานต์ ปัจจุบันนิยมดื่มเบียร์และสุราไทยมากที่สุด ผู้บริโภคนิยมดื่มกับเพื่อนมากที่สุดและมักจะดื่มที่ร้านอาหารหรือสถานที่บันเทิงมากกว่าสถานที่อื่นๆ แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตระหนักถึงผลเสียหรือโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ร้อยละ 80 ไม่คิดที่จะลดปริมาณการดื่มลง

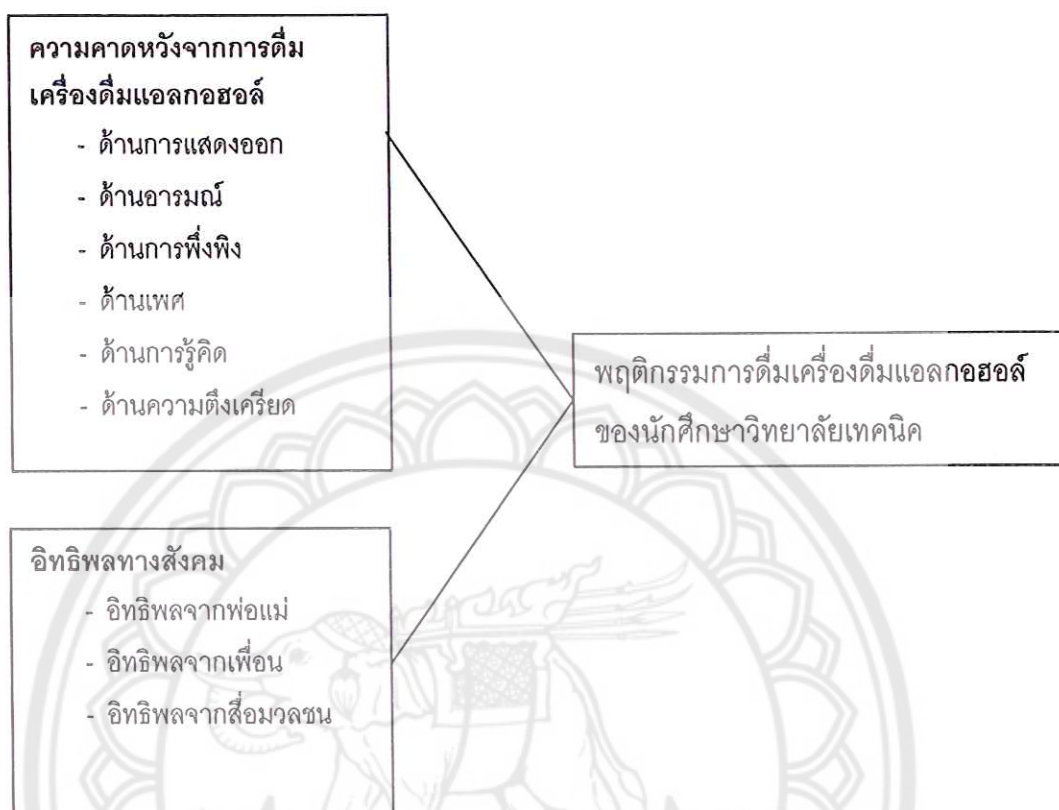
W. Miles Cox, et al. (2006 อ้างอิงใน ณัฐวิทย์ จันทร์เขียว, 2549, หน้า 30) ได้ศึกษาถึงแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผู้ดื่มแอลกอฮอล์และความสัมพันธ์ของปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา กับนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า เพศ กลุ่มอายุ แบ่งเป็น อายุ 13 - 14 ปี 15 ปี 16 - 18 ปี และ 18 - 21 ปี ระดับการศึกษาแบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจซึ่งแบ่งเป็นเหตุผลเชิงบวกและเหตุผลเชิงลบ

Robert Urban, et al. (2008 อ้างอิงใน ถวิล ธาราโกชน และศรัณย์ ดำริสุข, 2541, หน้า 24) ได้ศึกษาเรื่อง "ผลลัพธ์การดื่มแอลกอฮอล์ความคาดหวังและแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีส่วนรวมเป็นสื่อ กลางระหว่างการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่น" โดยทำการศึกษาที่ประเทศฮังการี สุ่มจากกลุ่มประชากรในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 707 คน จาก 23 โรงเรียน ผลในการศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่ออายุเพิ่มขึ้นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็จะหนักขึ้นและเพศกับการดื่มแอลกอฮอล์ก็ยังมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยทางสถิติ โดยเฉพาะผลที่เกิดขึ้นระหว่างการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจกับแรงจูงใจในการดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นสื่อกลางนำไปสู่การตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กัน คือ เมื่อเกิดการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจมากขึ้นก็มีส่วนทำให้เกิดความคาดหวังสูงซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจที่เพิ่มขึ้นสูงผลถึงการดื่มแอลกอฮอล์ที่มากขึ้นด้วย

จากผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นแนวทางในการเข้าใจกระบวนการต่างๆ ที่จะส่งผลถึงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ซึ่งส่งผลทำให้เกิดวิธีป้องกันควบคุมและหามาตรการในการที่จะช่วยลดปัญหาของวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ลดลง ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลทางสังคมมาเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยและในการสร้างเครื่องมือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและผลการศึกษาต่างๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า อายุ ผลการเรียน รายได้ที่ได้รับแต่ละเดือน ลักษณะที่พักอาศัย ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และอิทธิพลทางสังคม ส่งผลทำให้ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการศึกษาสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quntitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาคือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. 1 - 3 และระดับชั้น ปวส. 1 - 3 ในปีการศึกษา 2553 มีจำนวนทั้งหมด 4,177 คน (วิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก, 2553) นำมาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่มีความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 โดยได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

จากสูตร Taro Yamane

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

แทนค่า จากสูตร Taro Yamane

$$n = \frac{4177}{1 + (4177 \times 0.05^2)}$$

$$n = 365$$

ดังนั้น จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 365 หน่วย

เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง มี 2 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำการเลือกตัวอย่างแบบสัดส่วน (Probability Proportional to size)

การเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยการเลือกตัวอย่างจากประชากรนักศึกษาทั้งหมด โดยแบ่งประชากรออกเป็นชั้นๆ ให้ประชากรที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกันอยู่ชั้นเดียว และประชากรที่มีลักษณะแตกต่างกันอยู่ต่างชั้นกัน จากนั้นจึงทำการสุ่มจำนวนนักศึกษาแบบเป็นระบบ (systematic random sampling) รายละเอียดแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	จำนวนนักศึกษา (คน)	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
ปวช. ชั้นปีที่ 1	911	18.5	80
ปวช. ชั้นปีที่ 2	739	17.7	65
ปวช. ชั้นปีที่ 3	870	20.8	76
ปวส. ชั้นปีที่ 1	773	18.5	67
ปวส. ชั้นปีที่ 2	827	19.8	72
ปวส. ชั้นปีที่ 3	57	1.4	5

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นนั้นจะเป็นไปตามสัดส่วนของประชากร (Probability proportional to size)

ปวช. 1			ปวช. 2			ปวช. 3			ปวส. 1			ปวส. 2			ปวส. 3		
ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)
163	14	130	11	150	13	188	15	185	16	57	5						
114	10	103	9	118	10	91	8	114	10								
74	6	59	5	87	8	44	4	59	5								
166	15	139	12	162	14	178	15	159	14								
118	10	106	9	132	12	74	6	75	7								
97	9	64	6	97	8	17	1	33	3								
73	6	65	6	47	4	32	3	48	4								
64	6	43	4	49	4	45	4	51	4								
42	4	30	3	28	3												
						43	4	46	4								
						40	3	27	2								
						41	4	30	3								

2. ทำการสุ่มจำนวนนักศึกษาด้วยแบบการเลือกตัวอย่างแบบระบบ (Systematic Random Sampling) โดยการนำประชากรมาจัดเรียงลำดับ และหยิบเลือกหน่วยตัวอย่างตามช่วงที่เท่าๆ กัน ดังตัวอย่างของกลุ่มประชากรในระดับชั้น ปวส. 3 จำนวนทั้งสิ้น 57 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 หน่วย

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57						

ภาพ 2 แบบระบบ (Systematic Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งครอบคลุมเนื้อหาตามแนว
วัตถุประสงค์ประกอบด้วย

1. ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ผลการเรียน ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน
ลักษณะที่พหุอาศัย

2. แบบประเมินการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากงานของสุรียัน
อันทองทิพย์ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปริมาณ ความถี่ และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง
จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวนทั้งหมด 10 ข้อคำถาม ลักษณะของคำตอบเป็นแบบ
เลือกตอบในแต่ละคำตอบมีคะแนนตั้งแต่ 0-4 คะแนน โดยมีเกณฑ์ การให้คะแนนในแต่ละข้อดังนี้

ข้อ 1 ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน
เดือนละครั้งหรือน้อยกว่า	เท่ากับ	1	คะแนน
2-4 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	2	คะแนน
2-3 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	3	คะแนน
4 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า	เท่ากับ	4	คะแนน

ข้อ 2 ปริมาณในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ดื่มมาตรฐาน) 1 ดื่มมาตรฐาน (1 Drink)
หมายถึง ปริมาณของแอลกอฮอล์ที่เท่ากันในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดต่างๆ คือ มีปริมาณของ
แอลกอฮอล์เท่ากับ 10 กรัม

1 หรือ 2	เท่ากับ	0	คะแนน
3 หรือ 4	เท่ากับ	1	คะแนน
5 หรือ 6	เท่ากับ	2	คะแนน
7 หรือ 9	เท่ากับ	3	คะแนน
10 หรือ มากกว่า	เท่ากับ	4	คะแนน

ข้อ 3 ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (6 ดื่มมาตรฐาน)

ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน
เดือนละครั้งหรือน้อยกว่า	เท่ากับ	1	คะแนน
2-4 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	2	คะแนน
2-3 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	3	คะแนน
4 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า	เท่ากับ	4	คะแนน

ข้อ 4-6 ภาวะติดแอลกอฮอล์ทางด้านร่างกายและจิตใจ

ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน
เดือนละครั้งหรือน้อยกว่า	เท่ากับ	1	คะแนน
2-4 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	2	คะแนน
2-3 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	3	คะแนน
4 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า	เท่ากับ	4	คะแนน

ข้อ 7-8 ความถี่ของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ต่อตนเอง

ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน
เดือนละครั้งหรือน้อยกว่า	เท่ากับ	1	คะแนน
2-4 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	2	คะแนน
2-3 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	3	คะแนน
4 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า	เท่ากับ	4	คะแนน

ข้อ 9-10 ความถี่ของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ต่อผู้อื่น

ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน
เดือนละครั้งหรือน้อยกว่า	เท่ากับ	1	คะแนน
2-4 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	2	คะแนน
2-3 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ	3	คะแนน
4 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า	เท่ากับ	4	คะแนน

คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นคะแนนรวมจากแบบสอบถามทั้ง

10 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0-40 คะแนน สามารถแปลความหมายของคะแนนได้ ดังนี้

0 ถึง 7 แสดงว่า มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงน้อย

8 ถึง 12 แสดงว่า มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงปานกลาง

13 คะแนนขึ้นไป แสดงว่า มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงมาก

3. แบบสอบถามความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลักษณะของแบบสอบถาม มีข้อความทั้งด้านบวกและด้านลบ คำถามแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ เป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบเลย

เห็นด้วยน้อย หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบน้อย

เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบปานกลาง

เห็นด้วยมาก หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบมาก

เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบมากที่สุด

ผู้ตอบจะต้องเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้ การให้คะแนน เนื่องจากแบบสอบถามความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทั้งข้อความ ที่เป็นไปได้ในด้านบวกและด้านลบ การให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับข้อความด้วยเกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าเป็นข้อความด้านบวกให้คะแนน ดังนี้		ถ้าเป็นข้อความด้านลบให้คะแนน ดังนี้	
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ 4 คะแนน	เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ 0 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้ 3 คะแนน	เห็นด้วยมาก	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 2 คะแนน	เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้ 1 คะแนน	เห็นด้วยน้อย	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 0 คะแนน	ไม่เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน

4. แบบสอบถามเรื่องอิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบไปด้วย อิทธิพลจากพ่อแม่ ประเมินจากแบบสอบถามการสนับสนุนและการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนประเมินจากแบบสอบถามอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และอิทธิพลจากสื่อมวลชน ประเมินจากแบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อมวลชน ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามมี ข้อความทั้งด้านบวกและด้านลบ คำถามแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ เป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก
ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบเลย

เห็นด้วยน้อย หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก
ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบน้อย

เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับ
ความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบปานกลาง

เห็นด้วยมาก หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก
ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบมาก

เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับ
ความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบมากที่สุด

ผู้ตอบจะต้องเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้
การให้คะแนน เนื่องจากแบบสอบถามเรื่องอิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทั้ง
ข้อความที่เป็นไปได้ในด้านบวกและด้านลบ การให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับข้อความด้วย

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าเป็นข้อความด้านบวกให้คะแนน ดังนี้		ถ้าเป็นข้อความด้านลบให้คะแนน ดังนี้	
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ 4 คะแนน	เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ 0 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้ 3 คะแนน	เห็นด้วยมาก	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 2 คะแนน	เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้ 1 คะแนน	เห็นด้วยน้อย	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 0 คะแนน	ไม่เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน

ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตโครงสร้างของเนื้อหา
2. สร้างแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากงานของสุริยัน อันทองทิม
3. การตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมาลย์ ดร.ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.พนมสิทธิ สอนประจักษ์

4. ปรับปรุงแบบสอบถามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเครื่องมือก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้พิจารณาเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและประเด็นที่ทำการศึกษา (Index of item – Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2549, หน้า 32)

$$IOC = \sum R/n$$

R คือ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

n คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบมาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถ้าต่ำกว่าตัดทิ้งหรือปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามนั้นให้มีความสมบูรณ์ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC = 0.8615 (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2549)

4.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่นหรือความเที่ยง (Reliability)

หลักการจากการหาค่าความตรงของเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขคำถามแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรเป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยการใชโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งมีสูตรการคำนวณ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2549, หน้า 34) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

α คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบ

n คือ จำนวนข้อในแบบสอบ

$\sum s_i^2$ คือ ความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ

s_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งผู้วิจัยได้หนังสือจากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคมถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรม ทางผู้วิจัยนำมาสร้างกรอบแนวคิดและจัดระดับการวัดของ ตัวแปรให้สอดคล้องกับสถิติที่ใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ตัวแปร

ตัวแปร	มาตราวัด	การวัด
ตัวแปรตาม		
- พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	- อัตราส่วน (ratio scale)	- คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปร	มาตราวัด	การวัด
ตัวแปรอิสระ		
ความคาดหวังจากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	- อัตราส่วน (ratio scale)	- คะแนนความคาดหวัง ด้านการแสดงออก
- ด้านการแสดงออก		- คะแนนความคาดหวังด้านอารมณ์
- ด้านอารมณ์		- คะแนนความคาดหวัง
- ด้านการฟังฟัง		ด้านการฟังฟัง
- ด้านเพศ		- คะแนนความคาดหวังด้านเพศ
- ด้านการรู้จัก		- คะแนนความคาดหวังด้านการรู้จัก
- ด้านความตั้งใจเครียด		- คะแนนความคาดหวัง ด้านความตั้งใจเครียด
อิทธิพลทางสังคม		
- อิทธิพลจากพ่อแม่	- อัตราส่วน	- คะแนนอิทธิพลจากพ่อแม่
- อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน	(ratio scale)	- คะแนนอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน
- อิทธิพลจากสื่อมวลชน		- คะแนนอิทธิพลจากสื่อมวลชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการประมวลผล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะประชากร และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการทำตารางไขว้ (Cross tab)

2. การหาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ใช้สถิติการวิเคราะห์ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาระดับความสัมพันธ์ (Hinkle, 1987, p.118 อ้างอิงใน จันทนา ทรัพย์ชนะ, 2553, หน้า 22) ดังนี้

ค่า r	ระดับความสัมพันธ์
.91-1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
.71-.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.51-.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.31-.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00-.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการโดยยึดหลักการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมในการวิจัย ดังนี้

1. นำเสนอโครงร่างวิจัยแก่คณะกรรมการจริยธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อความเห็นชอบในการทำวิจัย เมื่อผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัย จึงเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูล
2. เคารพและไม่ล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยจะพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลตั้งแต่เริ่มกระบวนการรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งนำเสนอผลงาน ดังกล่าวคือ ในการขอความร่วมมือผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยจะแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย คุณค่าของข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูล และชี้แจงขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลโดยละเอียด เปิดโอกาสให้ซักถามและมีอิสระในการยินยอม ปฏิเสธ การตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยคำนึงถึงการป้องกันสิทธิของผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมวิจัยตลอดระยะเวลาดำเนินการเก็บข้อมูล โดยไม่เปิดเผย ชื่อ – สกุล ของผู้ให้ข้อมูล และไม่นำความลับของผู้ให้ข้อมูลไปเปิดเผย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายประการที่หนึ่งเพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และประการที่สองเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปด้านประชากรของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปด้านประชากรของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ปราบกฏผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละคุณลักษณะทั่วไปด้านประชากรคุณลักษณะทั่วไปด้านประชากร ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

คุณลักษณะทั่วไป	(n=365)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100.0)
1. อายุ		
15 ปี	80	21.9
16 ปี	65	17.8
17 ปี	76	20.8
18 ปี	67	18.4
19 ปี	72	19.7
20 ปี	5	1.4
$\bar{X} = 17.00$ S.D.= 1.46 Minimum = 15 Maximum = 20		
2. การศึกษา		
ปวช 1	80	21.9
ปวช 2	65	17.8
ปวช 3	76	20.8
ปวส 1	67	18.4
ปวส 2	72	19.7
ปวส 3	5	1.4
3. เกรดเฉลี่ย		
น้อยกว่า 2.00	5	1.3
2.00-2.50	121	33.2
2.51-3.00	181	50.7
3.01-3.50	54	14.8
4. รายได้ (บาท/เดือน)		
2,000 -3,000 บาท	181	49.6
3,001 - 4,000 บาท	184	50.4
$\bar{X} = 3281.64$ S.D.= 523.95 Minimum = 4000 Maximum = 2300		

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	(n=365)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100.0)
5. ลักษณะที่พักอาศัย		
บ้าน	113	31.0
หอพัก	178	48.8
บ้านเช่า	74	20.2

จากตาราง 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 17 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. 1 ร้อยละ 21.9 รองลงมาคือระดับ ปวช. 3 ร้อยละ 20.8 ต่อมาคือระดับ ปวส. 2 ร้อยละ 19.7 ระดับปวส 1 ร้อยละ 18.4 ระดับปวช. 2 ร้อยละ 17.8 และระดับปวส. 3 ร้อยละ 1.4

ในด้านเกรดเฉลี่ย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 ร้อยละ 50.7 รองลงมาคือ เกรดเฉลี่ย 2.00-2.50 ร้อยละ 33.2 และกลุ่มสุดท้ายคือกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 ร้อยละ 14.8 และเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.00 ร้อยละ 1.3

ด้านรายได้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 3281 บาทต่อเดือน โดยที่ผู้ที่มีรายได้ 3,001 - 4,000 บาท ร้อยละ 50.4 และผู้ที่มีรายได้ 2,000 - 3,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 49.6

ส่วนด้านที่พักอาศัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งพักอาศัยอยู่ที่หอพัก ร้อยละ 48.8 รองลงมาคือพักอาศัยอยู่ที่บ้าน ร้อยละ 31.0 และพักอาศัยอยู่ที่บ้านเช่า ร้อยละ 20.0

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 5 จำนวน ร้อยละของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขต อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	(n=365)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100.00)
1. เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดื่มเป็นประจำ		
เหล้า	270	74.0
วิสกี้	0	0
บรั่นดี	0	0
เบียร์	90	24.7
ไวน์	0	0
สปาย/ไวน์คูเลอร์	0	0
เหล้าขาว	4	1.1
เชียงซุน	0	0
เหล้าพื้นบ้าน	2	0.5
2. ช่วงเวลาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน		
ช่วงเช้า	0	0
ช่วงบ่าย	4	1.1
ช่วงเย็น	36	9.9
ช่วงกลางคืน หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป	325	89.0
3. โอกาสที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
ในวาระพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น	16	4.5
วันหยุดราชการ และนักชัตตกษ์ต่างๆ	6	1.5
ดื่มเป็นประจำเมื่อมีโอกาส	207	56.7
ท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อพักผ่อน	2	0.5
เที่ยวสถานเริงรมณ์ในเวลากลางคืน	134	36.7

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	(n=365)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100.00)
4. เทศกาลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ		
ลอยกระทง	122	33.4
สงกรานต์	114	31.2
ปีใหม่	66	18.1
คริสต์มาส	50	13.7
วาเลนไทน์	12	0.3
ตรุษจีน	1	3.3
5. ประเพณีที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ		
ขึ้นบ้านใหม่	66	18.1
งานแต่งงาน	236	64.8
งานศพ	50	13.
งานบวช	13	3.6
ทอดผ้าป่า / ทอดกฐิน	0	0
6. บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย		
ดื่มคนเดียว	50	13.7
เพื่อน	302	82.9
คนรัก	0	0
บุคคลในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ ลูกพี่ลูกน้อง	13	3.6
7. ระยะเวลาเฉลี่ยที่ท่านใช้ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละครั้ง		
ดื่มน้อยกว่า 1 ชั่วโมง	2	0.5
ดื่ม 1- 2 ชั่วโมง	56	15.3
ดื่มมากกว่า 2 ชั่วโมง - 4 ชั่วโมง	172	47.1
ดื่มมากกว่า 4 ชั่วโมงขึ้นไป	135	37.0

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	(n=365)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100.00)
8. สถานที่ที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง		
ที่พักอาศัย	154	42.2
ร้านอาหาร	87	23.8
สถานศึกษา	0	0
สถานบันเทิง	122	33.4
สถานที่ท่องเที่ยว	2	0.5
บนยานพาหนะขณะเดินทาง	0	0
9. ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อครั้งที่ท่านใช้ไปในการดื่ม		
0-500 บาท	13	3.6
500-1,000 บาท	302	82.9
1,001 บาท ขึ้นไป	50	13.7
7. เหตุผลที่ท่านยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่เพราะ		
ติดใจในรสชาติ	50	13.7
ดื่มเพื่อคลายเครียด	12	3.3
ดื่มเพื่อเข้าสังคม	114	31.2
ดื่มเพราะเพื่อนชักชวน	66	18.1
ดื่มเพราะครอบครัวชักชวน	1	0.3
เพราะดื่มแล้วสนุกสนาน	122	33.4
ดื่มเพราะมีปัญหาครอบครัว	0	0
ติดสุรา / เลิกไม่ได้	0	0

จากตาราง 5 พบว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มเป็นประจำคือ เหล้ามากที่สุด ร้อยละ 74.0 ช่วงเวลาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน คือ ช่วงกลางคืน (หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป) มากที่สุด ร้อยละ 89.0 โอกาสที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ ดื่มเป็นประจำเมื่อมีโอกาสมากที่สุด ร้อยละ 56.7 เทศกาลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ คือ ลอยกระทงมากที่สุด ร้อยละ 33.4 ประเพณีที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ คือ งานแต่งงานมากที่สุด ร้อยละ 64.8 บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย คือ เพื่อนมากที่สุดร้อยละ 82.9 ระยะ เวลาเฉลี่ยที่ท่านใช้ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละครั้ง คือ ดื่มมากกว่า 2 ชั่วโมง - 4 ชั่วโมงมากที่สุด ร้อยละ 47.1 สถานที่ที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง คือ ที่พักอาศัยมากที่สุดร้อยละ 42.2 ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อครั้งที่ท่านใช้ไปในการดื่ม คือ 500 -1,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 82.9 เหตุผลที่ท่านยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่เพราะดื่มแล้วสนุกสนานมากที่สุด ร้อยละ 33.4

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

(n=365)		
พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระดับความเสี่ยงน้อย (0-7 คะแนน)	30	8.2
2. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (8-12 คะแนน)	139	38.1
3. ระดับความเสี่ยงมาก (13 คะแนนขึ้นไป)	196	53.7
$\bar{X} = 13.77$ S.D.= 5.11		

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงมาก ร้อยละ 53.7 รองลงมา มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง ร้อยละ 38.1 และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงน้อย ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ

เมื่อความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวัง
จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ความคาดหวังจากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการแสดงออก	15.41	2.02	ปานกลาง
ด้านอารมณ์	10.63	1.63	ต่ำ
ด้านการฟังฟัง	14.43	1.72	ปานกลาง
ด้านเพศ	11.36	2.31	ปานกลาง
ด้านการรู้จัก	13.80	1.53	ปานกลาง
ด้านความตึงเครียด	13.66	1.51	ปานกลาง
รวม	79.1	6.28	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการแสดงออกมากที่สุด
เท่ากับ 15.41 รองลงมาด้านการฟังฟัง เท่ากับ 14.43 และด้านการรู้จักเท่ากับ 13.80

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของอิทธิพลทางสังคม
จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

อิทธิพลทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
อิทธิพลจากพ่อแม่	19.01	2.88	ปานกลาง
อิทธิพลจากเพื่อน	18.22	2.12	ปานกลาง
อิทธิพลจากสื่อมวลชน	18.96	3.20	ปานกลาง
รวม	56.61	4.84	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างพบว่าอิทธิพลทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อิทธิพลจากพ่อแม่มากที่สุดเท่ากับ 19.01 รองลงมา ได้แก่ อิทธิพลจากสื่อมวลชน เท่ากับ 18.96 และอิทธิพลจากเพื่อน เท่ากับ 18.22

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ในการตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 ที่ต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลทางสังคมและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	Pearson Correlation	.137
ด้านการแสดงออก	Sig.(2-tailed)	.009**
อิทธิพลทางสังคม ด้านอิทธิพลจากพ่อแม่	Pearson Correlation	.110
	Sig.(2-tailed)	.035*
อิทธิพลทางสังคม ด้านอิทธิพลจากเพื่อน	Pearson Correlation	.217
	Sig.(2-tailed)	.000***
อิทธิพลทางสังคม ด้านอิทธิพลจากสื่อมวลชน	Pearson Correlation	.156
	Sig.(2-tailed)	.003**

หมายเหตุ: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

จากตาราง 9 พบว่า การศึกษาตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัวแปรมีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน 4 ตัวแปร และตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน 5 ตัวแปร สำหรับตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น

ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านการแสดงออก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่อยู่ในระดับต่ำ ($r = .137$)

อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากพ่อแม่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .110$)

อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .217$)

อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากสื่อสารมวลชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .156$)

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประการที่สองคือเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับ ปวช. - ปวส. ของวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง ประจำปีการศึกษา 2/2553 ทั้งหมด 4,177 คน ดังนั้น 365 คน จึงเป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม พ.ศ.2554

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้วย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อสรุปผลการวิจัย เป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปด้านประชากรของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 17 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. 1 ร้อยละ 21.9 ในด้านเกรดเฉลี่ย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 ร้อยละ 50.7 ด้านรายได้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 3,281 บาทต่อเดือน ส่วนด้านที่พักอาศัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ที่หอพัก ร้อยละ 48.8

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดื่มเป็นประจำคือ เหล้ามากที่สุด ร้อยละ 74.0 ช่วงเวลาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน คือ ช่วงกลางคืน (หลังจาก 19.00 น.เป็นต้นไป) มากที่สุด ร้อยละ 89.0 โอกาสที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ ดื่มเป็นประจำเมื่อมีโอกาสมากที่สุด ร้อยละ 56.7 เทศกาลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ คือ ลอยกระทงมากที่สุด ร้อยละ 33.4 ประเพณีที่ดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์เป็นประจำ คืองานแต่งงานมากที่สุด ร้อยละ 64.8 บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย คือ เพื่อนมากที่สุดร้อยละ 82.9 ระยะ เวลาเฉลี่ยที่ท่านใช้ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละครั้ง คือ ดื่มมากกว่า 2 ชั่วโมง - 4 ชั่วโมงมากที่สุด ร้อยละ 47.1 สถานที่ที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง คือ ที่พักอาศัยมากที่สุดร้อยละ 42.2 ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อครั้งที่ท่านใช้ไปในการดื่ม คือ 500-1,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 82.9 เหตุผลที่ท่านยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่เพราะคือ เพราะดื่มแล้วสนุกสนานมากที่สุด ร้อยละ 33.4

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงมาก ร้อยละ 53.7 รองลงมา มีระดับความเสี่ยงปานกลาง ร้อยละ 38.1 และมีระดับความเสี่ยงน้อย ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 13.77

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

จากการศึกษาตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัวแปรที่มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน 4 ตัวแปร และตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน 5 ตัวแปร สำหรับตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น

ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านการแสดงออก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่อยู่ในระดับต่ำ ($r = .137$)

อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากพ่อแม่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .110$)

อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .217$)

อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากสื่อสารมวลชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .156$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบนี้แสดงว่า

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงมากซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของสมพร สิทธิสงคราม (2549) ที่ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 15 – 18 ปี กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.41 มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตราย

ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของสมพร สิทธิสงคราม (2549) ที่ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 15 – 18 ปี กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.41 มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตราย กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่ำ ร้อยละ 56.86 พบว่ามีความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง ร้อยละ 53.73 และงานศึกษาของ Robert Urban, et al. (2008 อ้างอิงใน ถวิล ธราโภชน และศรัณย์ ดำริสุข, 2541, หน้า 24) ได้ศึกษาเรื่อง "ผลลัพธ์การดื่มแอลกอฮอล์ความคาดหวังและแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางระหว่างการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่น" พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่ออายุเพิ่มขึ้นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็จะหนักขึ้นและเพศกับการดื่มแอลกอฮอล์ก็มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยทางสถิติ โดยเฉพาะผลที่เกิดขึ้นระหว่างการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจกับแรงจูงใจในการดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นสื่อกลางนำไปสู่การตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กัน คือ เมื่อเกิดการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจมากขึ้นก็มี ส่วนทำให้เกิดความคาดหวังสูงซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจที่เพิ่มขึ้นส่งผลถึงการดื่มแอลกอฮอล์ที่มากขึ้นด้วย

อิทธิพลทางสังคม การวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอิทธิพลทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของสิริรัฐ สุกันธา และคณะ (2550, หน้า 39-40) ที่ศึกษา พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และส่วนใหญ่ยังดื่มต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน การดื่มเพื่อเข้าสังคมหรือร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์เป็นสิ่งจูงใจของการดื่มครั้งแรกและเป็นสิ่งจูงใจของการดื่มในปัจจุบันมาก

ความคาดหวังในการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ด้านการแสดงออก การวิจัยนี้พบว่า ความคาดหวังในการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ด้านการแสดงออก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่อยู่ในระดับต่ำ ($r = .137$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ สุจิตรา อินทวงษ์ (2548) ที่ศึกษาในเรื่องความคาดหวัง จากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการตีเครื่องตี แอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 1,152 คน พบว่า ความคาดหวังจากการตีแอลกอฮอล์ในด้านกล้าแสดงออก มีความสัมพันธ์กับ แบบแผนการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น และสอดคล้องกับการศึกษาของ Young and Oei (1996 อ้างอิงใน ถวิล ธาราโภชน และศรัณย์ ดำริสุข, 2541) ที่อธิบายว่า เนื่องจากนักศึกษา เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมไปพร้อมๆ กัน ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจจะส่งผลทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในตัวเอง เกิดความไม่กล้าแสดงออกในพฤติกรรมที่เหมาะสม เนื่องจากฤทธิ์แอลกอฮอล์จะไปกดระบบ ประสาทส่วนกลาง ทำให้ระบบควบคุมตนเองเสียไป ทำให้เมื่อตีเครื่องตีแอลกอฮอล์แล้ว จะเกิดความกล้าพูด และกล้าแสดงออกมากขึ้น เมื่อนักศึกษาได้ตีแอลกอฮอล์หรือเห็นบุคคลที่ตี เครื่องตีแอลกอฮอล์แล้ว มีความกล้าแสดงออก ก็อาจจะส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความคาดหวัง จากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในด้านของการเพิ่มความกล้าแสดงออกให้กับตนเอง

อิทธิพลทางสังคมต่อการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากพ่อแม่ การวิจัยนี้พบว่า อิทธิพลทางสังคมต่อการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากพ่อแม่มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคใน เขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .110$) เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 ซึ่งสอดคล้องกับงาน ศึกษาของ Santrock (1996 อ้างอิงใน เพียงหยั กุลมัตย์, 2550) ที่อธิบายถึง การสนับสนุนและการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ จากพ่อแม่ ซึ่งการสนับสนุนการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของพ่อแม่ก็คือ การกระทำพฤติกรรม หรือคำพูดของพ่อแม่ที่แสดงให้เห็นว่า การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ หรือมีการตอบสนองที่ดีต่อการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของลูก ส่วนการควบคุมการตีเครื่องตี แอลกอฮอล์ก็คือ การว่ากล่าวตักเตือนหรือทำโทษ เมื่อเห็นว่าลูกมีพฤติกรรมการตีเครื่องตี แอลกอฮอล์ ส่งผลให้ลูกเกิดความกลัวไม่กล้าที่จะตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อีก จึงอาจกล่าวได้ว่า การสนับสนุนและการควบคุมการตีแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ มีอิทธิพลต่อการตีเครื่องตี แอลกอฮอล์ของลูก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานศึกษาของ จิราภรณ์ เทพหนู (2540) เรื่องปัจจัย

ที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญศึกษา ในจังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,261 คน พบว่า การสนับสนุนการดื่มจากพ่อแม่ มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนด้วยเช่นกัน คือ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการดื่มจากพ่อแม่สูง การควบคุมต่ำเสี่ยงต่อการดื่ม 3.43 เท่าของนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ต่ำ การควบคุมสูง และการศึกษาของ รัญญลักษณ์ บุญลือ (2549) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อย ในขณะที่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง

อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .217$) เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 ซึ่งสอดคล้องกับงาน ศึกษาของ Santrock (1996 อ้างอิงใน เพียงหยั กุลมาตย์, 2550) ที่อธิบายว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน โดยการกระทำพฤติกรรมต่างๆ ของวัยนักศึกษานั้นส่วนใหญ่เป็นการกระทำเพื่อเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน จึงถือได้ว่ากลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก การได้รับอิทธิพลเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากกลุ่มเพื่อน ประกอบไปด้วย การกระทำพฤติกรรม เจตคติหรือคำพูดเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักศึกษา ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สอดคล้องกับงานศึกษาของกมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล (2542) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาในนักศึกษาชาย ระดับชั้น ปวส. ในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 614 ราย พบว่า ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการดื่มเพื่อการสังสรรค์ทางสังคม เช่น มีการดื่มเป็นกลุ่ม ดื่มตามคำชวนของเพื่อน และนิยมดื่มมากในโอกาสต่างๆ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 34 และงานศึกษาของสุริยัน อ้นทองทิม (2550) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์: กรณีศึกษากลุ่มวัยรุ่นชาย พบว่ากลุ่มวัยรุ่นชายตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เพราะต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อน อยากได้รับการยกย่องจากกลุ่ม รวมไปถึงเป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้ชายและความเป็นผู้ใหญ่ โดยอยู่ภายใต้ทัศนคติและค่านิยมทางบวกกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ว่าเป็นสิ่งที่วัยรุ่นให้

การยอมรับเป็นการเข้าสังคมและแอลกอฮอล์ทำให้พวกเขามีเพื่อนต่างกลุ่มรวมไปถึงมีเพื่อนต่างเพศมากขึ้น

อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านอิทธิพลจากสื่อสารมวลชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .156$) เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Santrock (1996 อ้างอิงในเพียงหทัย กุลมาตย์, 2550) ที่อธิบายว่า เนื่องจากในปัจจุบันนี้การนำเสนอเรื่องราวหรือโฆษณาสินค้าต่างๆ ผ่านสื่อเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และทันสมัย มีการนำเสนอที่น่าสนใจ โดยมีการนำดารานักแสดงที่เป็นที่นิยมชื่นชอบในหมู่วัยรุ่นมาเป็นตัวแบบในโฆษณา ทำให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบ เนื่องจากความอยากรู้อยากลอง เพื่อที่จะให้ตนเองเป็นคนที่น่าสนใจและต้องการแสวงหาเอกลักษณ์ของตน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานศึกษาของจิราภรณ์ เทพหนู (2540) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษา ในจังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,261 คน พบว่า นักเรียนที่ได้อิทธิพลจากสื่อมวลชนสูงมีโอกาสเสี่ยงที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 4.11 เท่าของนักเรียนที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่ำ และสอดคล้องกับงานศึกษาของประกิจ โพธิาศรั (2541) ที่ศึกษาในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-19 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนระดับชั้น ปวช. ที่ศึกษาอยู่ในสถานอาชีวศึกษา และนักเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 411 ราย พบว่า การรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ($r = .35$)

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงมาก ร้อยละ 53.7 รองลงมา มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง ร้อยละ 38.1 ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการปรับลดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อจะได้ไม่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาอื่นๆ ต่อไป

2. จากการศึกษาที่พบว่า ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านการแสดงออก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอว่า สถาบันการศึกษาควรมีนโยบาย หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีความมั่นใจในตัวเอง โดยไม่ต้องพึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. จากการศึกษาที่พบว่า อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านอิทธิพลจากพ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยเสนอว่า ควรส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวให้ความสำคัญกับการดูแลเยาวชนในเรื่องการดื่มแอลกอฮอล์ โดยการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีให้กับเยาวชน

4. จากการศึกษาที่พบว่า อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านอิทธิพลจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอว่า ภาครัฐและเอกชนควรส่งเสริมหรือรณรงค์ให้เยาวชนมีค่านิยมที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะถ้าเยาวชนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นโทษของการดื่มแอลกอฮอล์ และไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก็จะเกิดการชักชวนเพื่อนไม่ให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

5. จากการศึกษาที่พบว่า อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านอิทธิพลจากสื่อสารมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอว่า ภาครัฐควรมีนโยบายห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดผ่านสื่อ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ในเชิงคุณภาพ เพื่อปัจจัยที่มีความพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา

2. ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ไปถึงกลุ่มที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ เช่น กลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในสายสามัญ และสายอาชีพ

3. ควรมีการวิจัยเชิงทดลองกับนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับเสี่ยงมากและเสี่ยงน้อย

4. ควรมีการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหานักศึกษาที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับเสี่ยงมาก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง. (2550). สถิติรายได้รวมทุกประเภท. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2553, จาก http://www.excise.go.th/stat2b5/statb_1.html

กระทรวงสาธารณสุข. (2547). การสาธารณสุขไทย พ.ศ.2544 – 2547. กรุงเทพฯ:

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและพัสตูลักษณ์.

กระทรวงสาธารณสุข. (2550). สถานการณ์สุขภาพประเทศไทย 2548 - 2550. สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.moph.go.th/ops/thp/index.php?>

กุลวดี อักษรทับ. (2544). การพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรฐานวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้น

เร้าใจกับนักเรียนอายุ 12-18 ปี ที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

เกรียงไกร ไทยตรง. (2550). พฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนในระดับอำเภอของประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

เครือข่ายองค์กรงดเหล้า. (2551). เด็กดื่ม เพราะได้เหล้าฟรี จากผู้ใหญ่. สืบค้นเมื่อ

20 ธันวาคม 2553, จาก www.stopdrink.com/?modules=news&type=2&id=248.

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. (2536). ทศนคติความเชื่อ และพฤติกรรม: การวัด การพยากรณ์ และการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.

จิราภา เต็งไตรรัตน์, นพมาศ อีระเวคิน, รัชนี นพเกตุ, รัตนา ศิริพานิช, วารุณี ภูวสรกุล, ศรีเรือน แก้วกังวาน และคณะ. (2542). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์วิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ. (2549). พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และการแสวงหา

การสัมผัสของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี: การศึกษาตามแนวรูปแบบ

บูรณาการของการเปลี่ยนพฤติกรรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- ชนิตา บุญญาภาส. (2547). การดูแลผู้ที่ติดสุราในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. (2515). โลกของวัยรุ่น. เชียงใหม่: แสงศิลป์.
- ณัฐวิชัย จันทรเขียว. (2549). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ บธ., มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- ถวิล ธาราโกชน และศรัณย์ ดำริสุข. (2541). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ธนกฤต ณะประกอบกรณ์. (2549). การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสุราไทยและสุราต่างประเทศของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ บธ., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ธัญญลักษณ์ บุญลือ. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญเสริม หุดะแพทย์, ชินรัตน์ สมสืบ, ประกายรัตน์ ภัทรธิตี, สุพร เสียนสลาย และกุลกานต์ อภิวัฒน์สังการ. (2547). การวิจัยพฤติกรรมการบริโภคสุราของเยาวชนไทย: การสำรวจองค์ความรู้สถานการณ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสุรา. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2553, จาก <http://info.thaihealth.or.th/node/264>
- ปรพพร แซ่หาน. (2550). พฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น: กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ประกายทิพย์ นิยมรัฐ. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมและความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ วท.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประธาน รัชต์จำรูญ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับการติดสารแอมเฟตามีนของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- พนิดา นามจันดี. (2549). ความชุกและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่นเขต 5 จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
ขอนแก่น.
- เพ็ญทัญ กุลมาตย์. (2550). การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกและการดื่มแบบเมา
หัวราน้ำในนักเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.
วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- เพ็ญพิไล ฤทธาณานนท์. (2549). พัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- เยาวรัตน์ ปรีปกรณ์ขาม และพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์. (2549). สถานการณ์สุขภาพประเทศไทย:
การดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2553, จาก
http://www.hiso.or.th/hiso/brochure/b12_1.php?color=10&lesson=12&lesson_id=8
- โยธิน คັນสนยุทธ์. (2533). จิตวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). การจูงใจและการเสริมแรง พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ:
ธรรมสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ:
ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- ฤทัยรัตน์ รงค์สยามานนท์. (2549). พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อม
ดื่มของวัยรุ่นในอำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ บธ., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
เชียงใหม่.
- วรศักดิ์ อินทร์ชัย. (2546). แอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุในเขต
จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียง. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2553, จาก
http://medinfo.psu.ac.th/smj2/26_2/pdf26_2/03prasert.p
- วนิดา พลเชียงสา. (2549). การแก้ไขปัญหการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านไถ้น อำเภอพระยืน
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วิไลรัตน์ ปรีดาอุทหนา. (2550). พฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย: กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอของประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2549). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.). (2549). สถิติแอลกอฮอล์ในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2553, จาก http://www.cas.or.th/data/alcohol/law/law_evolution_new.pdf
- สมพร สิทธิสงคราม. (2549). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ พย.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สาวิตรี อัมมวงค์กรชัย และสุวรรณา อรุณพงศ์ไพศาล. (2543). รายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากแอลกอฮอล์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2551). จดหมายข่าวชุมชนคนรักสุขภาพ ฉบับสร้างสุข. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2553, จาก <http://www.thaihealth.or.th/files/pdf/SSS%20PDF%20july.pdf>.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2551). ตัวเลขคนไทยกับการดื่ม. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2553, จาก <http://www.thaihealth.or.th/node/4997>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2551). แอลกอฮอล์ ต้นตอความรุนแรงต่อเด็กและสตรี. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.thaihealth.or.th/node/6728>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2551). แอลกอฮอล์ ทำลายอนาคตครอบครัว. สืบค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.thaihealth.or.th/node/4944>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2550). บทสรุปการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชากร. สืบค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2553, จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/sum_alco-ciga50.pdf
- สำนักงานสารนิเทศ. (2550). พิษเหล้าทำลายชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ กระทรวงสาธารณสุข.
- สุชา จันทน์อม. (2529). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันทน์อม. (2540). จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- สุนันทา ศิริวาท. (2548). การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่เสพสุรา
ในจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ พย.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สุริยัน อ้นทองทิม. (2550). ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์: กรณีศึกษา
กลุ่มวัยรุ่นชาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สิริรัฐ สุกันธา. (2550). การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน
ในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสกสรรค์ วิทยปรีชากุล. (2550). พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความคิดเห็น
ต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อารยา สิงห์สวัสดิ์. (2552). แอลกอฮอล์ ต้นตอความรุนแรงต่อเด็กและสตรี. กรุงเทพฯ:
สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ.
- Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action: A Social cognitive theory.
New Jersey: Prentice – Hall.
- Santrock, W.T. (1996). Adolescence. USA: Times mirror Higher Education.
- Young, R. and Oei, T. (1996). Drinking expectancy profile: test manual. Australia:
Behavior Research and therapy Centre.

ภาคผนวก

**แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคของภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกนี้ เป็นเป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทของนางสาว สุดาวัลย์ ศรีทอง คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ การแพทย์และสาธารณสุข มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักศึกษาให้ข้อมูลที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริง โดยข้อมูลรายละเอียดต่างๆ จะถูกนำไปใช้เชิงวิชาการ ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยได้ให้ความหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ สุรา เบียร์ วิสกี้ ไวน์ แชมเปญ บรั่นดี สาโท เหล้าปั่นผสมน้ำผลไม้ สเปย์ เหล้าเลวี่ วอดกา คอกเทล เป็นต้น โดยเขาสุรางกายโดยทางปาก ขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของนักศึกษาในมากที่สุด และไม่ต้องบอกชื่อของนักศึกษาคำตอบไม่ถือว่าถูกหรือผิด และไม่มีผลต่อคะแนนการสอบของนักศึกษา ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาจะไม่สรุปเป็นของนักศึกษาคนใดคนหนึ่ง แต่จะสรุปรวมเป็นภาพรวมและไม่ได้ระบุชื่อสถาบัน และจะนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาต่อไป

แบบสอบถามต่อไปนี้ทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรและสังคม

ตอนที่ 2 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (AUDIT)

ตอนที่ 3 ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 4 อิทธิพลทางสังคม ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(ขอให้นักศึกษาตอบคำถามในแบบสอบถามทั้งหมดให้ครบทั้ง 4 ตอน โดยให้นักศึกษาอ่านคำชี้แจงของแต่ละตอนก่อนลงมือทำ)

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรและสังคม

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเติมคำลงในช่องว่างหรือใส่เครื่องหมายถูก / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงในทุกข้อ

1. เพศ() 1. ชาย () 2. หญิง
2. ปัจจุบันท่านอายุ..... ปี
3. ระดับการศึกษา
 - () 1. ปวช. 1 () 2. ปวช. 2 () 3. ปวช. 3
 - () 4. ปวส. 1 () 5. ปวส. 2 () 6. ปวส. 3
4. เกรดเฉลี่ย (GPA รวม)
 - () 1. เกรดเฉลี่ย น้อยกว่า 2.00 () 2. เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.50
 - () 3. เกรดเฉลี่ย 2.51 – 3.00 () 4. เกรดเฉลี่ย 3.01 – 3.50
 - () 5. เกรดเฉลี่ย มากกว่า 3.50
5. ท่านมีรายได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ย.....บาท/เดือน
6. ลักษณะที่พักอาศัย
 - () 1. บ้าน () 2. หอพัก () 3. บ้านเช่า

ตอนที่ 2 แบบประเมินการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (AUDIT)

คำชี้แจง จงตอบคำถามข้างล่างนี้ให้ตรงกับข้อเท็จจริง

1. ปกติท่านดื่มบ่อยแค่ไหน
 - () 1. ไม่เคยดื่ม (ไม่ต้องตอบในข้อถัดไป) () 2. ดื่มเดือนละครั้งหรือน้อยกว่า
 - () 3. ดื่ม 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ () 4. ดื่ม 4-5 ครั้งต่อสัปดาห์
 - () 5. ดื่ม 6 ครั้งต่อสัปดาห์ หรือมากกว่า
2. โดยปรกติท่านดื่มแอลกอฮอล์ประเภทอะไรมากที่สุด
 - () 1. เหล้า () 2. เบียร์
 - () 3. สุราพื้นบ้าน () 4. อื่นๆ.....

3. โดยทั่วไปท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประมาณเท่าไรต่อวัน

(เลือกตอบเป็นปริมาณเบียร์หรือวิสกี้ ข้อ A หรือ B)

A ถ้าเทียบเป็นปริมาณเบียร์ เช่น สิงห์, ลีโอ, ช้าง เป็นต้น (เบียร์ 1 ขวดใหญ่ = 3 กระป๋อง)

() 1. ดื่ม 1 กระป๋อง - 2 กระป๋อง () 2. ดื่ม 3 กระป๋อง - 4 กระป๋อง

() 3. ดื่ม 5 กระป๋อง - 6 กระป๋อง () 4. ดื่มมากกว่า 6 กระป๋อง

B ถ้าเทียบเป็นปริมาณเหล้า เช่น แม่โขง แสงโสม หงส์ทอง วิจินซี่ จอนนี่วอลเกอร์ หรือ 100 โฟเพอร์ส เป็นต้น (เหล้า 1 เป็ก = 30 มล. หรือ = สุราผสมโซดา 2 แก้ว หรือ = ไวน์ 1 แก้ว หรือสปาย 1 ขวด)

() 1. ดื่มน้อยกว่า 1 เป็ก () 2. ดื่ม 1 เป็ก - 2 เป็ก

() 3. ดื่ม 3 เป็ก - 4 เป็ก () 4. ดื่มมากกว่า 4 เป็ก

4. บ่อยครั้งแค่ไหนที่ท่านดื่มเบียร์ 4 กระป๋อง (1½ ขวดใหญ่) หรือเหล้า วิสกี้ 3 เป็ก ขึ้นไป

() 1. ไม่เคยเลย () 2. น้อยกว่าเดือนละครั้ง () 3. เดือนละครั้ง

() 4. สัปดาห์ละครั้ง () 5. มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง

5. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีบ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านไม่สามารถหยุดดื่มได้หากได้เริ่มดื่มไปแล้ว

() 1. ไม่เคยเลย () 2. น้อยกว่าเดือนละครั้ง () 3. เดือนละครั้ง

() 4. สัปดาห์ละครั้ง () 5. มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง

6. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีบ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จนหยุดเรียน เสียงาน หรือไม่ได้ทำในสิ่งที่ปกติเคยทำ

() 1. ไม่เคยเลย () 2. น้อยกว่าเดือนละครั้ง () 3. เดือนละครั้ง

() 4. สัปดาห์ละครั้ง () 5. มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง

7. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีบ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านต้องรีบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทันทีใน ตอนเช้า เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตตามปกติ หรือเพื่อถอนอาการเมาค้าง หรือมือสั่น

() 1. ไม่เคยเลย () 2. น้อยกว่าเดือนละครั้ง () 3. เดือนละครั้ง

() 4. สัปดาห์ละครั้ง () 5. มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง

8. ท่าน หรือบุคคลอื่นเคยได้รับการบาดเจ็บจากการตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของท่านหรือไม่

() 1. ไม่เคยเลย () 2. เคยใน 1 ปี ที่ผ่านมา () 3. เคยแต่นานกว่า 1 ปี มาแล้ว

9. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีบ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านรู้สึกโกรธ หรือเสียใจเนื่องจากได้ทำบางสิ่งบางอย่างลงไปในขณะที่ตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์

() 1. ไม่เคยเลย () 2. น้อยกว่าเดือนละครั้ง () 3. เดือนละครั้ง

() 4. สัปดาห์ละครั้ง () 5. มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง

10. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีบ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านไม่สามารถจำได้ว่าเกิดอะไรขึ้น ในคืนที่ท่านได้ตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์

() 1. ไม่เคยเลย () 2. น้อยกว่าเดือนละครั้ง () 3. เดือนละครั้ง

() 4. สัปดาห์ละครั้ง () 5. มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง

11. เคยมีแพทย์ บุคลากรทางด้านการแพทย์ เพื่อนฝูง หรือญาติพี่น้อง แสดงความเป็นห่วงต่อการตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของท่านหรือไม่

() 1. ไม่เคยเลย () 2. เคยใน 1 ปี ที่ผ่านมา () 3. เคยแต่นานกว่า 1 ปี มาแล้ว

พฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์

12. เครื่องตีมแอลกอฮอล์อะไรที่ท่านมักจะตีเป็นประจำ

() 1. เหล้า () 2. วิสกี้ () 3. บรั่นดี

() 4. เปียร์ () 5. ไวน์ () 6. สปาย/ไวน์คูเลอร์

() 7. เหล้าขาว () 8. เชียงซุน () 9. เหล้าพื้นบ้าน

() 10. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

13. โดยมากท่านตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในช่วงเวลาใด

() 1. ช่วงเช้า () 2. ช่วงบ่าย

() 3. ช่วงเย็น () 4. ช่วงกลางคืน (หลังจาก 19.00 น. เป็นต้นไป)

14. โดยมากท่านตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในโอกาสใด

() 1. ในวาระพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น

() 2. วันหยุดราชการ และนักชดถุภษต่างๆ

() 3. ตีเป็นประจำเมื่อมีโอกาส () 4. ท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆเพื่อพักผ่อน

() 5. เทียวสถานเริงรมณ์ในเวลาากลางคืน

() 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

15. ในเทศกาลใดที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ลอยกระทง () 2. สงกรานต์ () 3. ปีใหม่
() 4. คริสต์มาส () 5. วาเลนไทน์ () 6. ตรุษจีน
() 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

16. ในประเพณีใดที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ขึ้นบ้านใหม่ () 2. งานแต่งงาน
() 3. งานศพ () 4. งานบวช
() 5. ทอดผ้าป่า / ทอดกฐิน () 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

17. บุคคลที่ท่านมักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยคือ

- () 1. ดื่มคนเดียว () 2. เพื่อน () 3. คนรัก
() 4. บุคคลในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ ลูกพี่ลูกน้อง () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

18. ระยะเวลาเฉลี่ยที่ท่านใช้ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละครั้ง

- () 1. ดื่มน้อยกว่า 1 ชั่วโมง () 2. ดื่ม 1-2 ชั่วโมง
() 3. ดื่มมากกว่า 2 ชั่วโมง - 4 ชั่วโมง () 4. ดื่มมากกว่า 4 ชั่วโมงขึ้นไป

19. สถานที่ที่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง

- () 1. ที่พักอาศัย () 2. ร้านอาหาร () 3. สถานศึกษา
() 4. สถานบันเทิง () 5. สถานที่ท่องเที่ยว () 6. บนยานพาหนะขณะเดินทาง
() 7. อื่นๆ (โปรดระบุ)

20. ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อครั้งที่ท่านใช้ไปในการดื่ม
(โดยประมาณ).....บาท (โปรดระบุ)

21. เหตุผลที่ท่านยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่เพราะ

- () 1. ติดใจในรสชาติ () 2. ดื่มเพื่อคลายเครียด () 3. ดื่มเพื่อเข้าสังคม
() 4. ดื่มเพราะเพื่อนชักชวน () 5. ดื่มเพราะครอบครัวชักชวน
() 6. เพราะดื่มแล้วสนุกสนาน () 7. ดื่มเพราะมีปัญหาครอบครัว
() 8. ติดสุรา / เลิกไม่ได้ () 9. อื่นๆ (โปรดระบุ)

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย/ในช่องที่ต้องการเลือก ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด ให้ท่านตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด สถานการณ์ต่อไปนี้ เป็นความคาดหวังที่ทำให้ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือมีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอย่างไร

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	สร้างความคาดหวังให้ท่านระดับมากที่สุด
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	สร้างความคาดหวังให้ท่านระดับมาก
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	สร้างความคาดหวังให้ท่านระดับปานกลาง
เห็นด้วยน้อย	หมายถึง	สร้างความคาดหวังให้ท่านระดับน้อย
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่สร้างความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อคำถาม	เห็นด้วย มาก ที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วย
ด้านการแสดงออก					
1. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะทำให้ท่านเกิดความมั่นใจ มากขึ้น					
2. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แล้วทำให้ท่านกล้าแสดง ความคิดเห็น					
3. เมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว จะทำให้ท่านกล้าแสดงออก					
4. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อต้องการระบายความในใจ					

ข้อคำถาม	เห็นด้วย มาก ที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วย
ด้านอารมณ์					
5. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อลดอาการซึมเศร้า เสียใจ					
6. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อทำให้ท่านคิดเร็วทำเร็ว					
7. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อทำให้ท่านลดความอึดใจ					
ก้าวร้าว					
8. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อลดความรู้สึกวิตกกังวล					
ด้านการพึ่งพิง					
9. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ ลืมปัญหาต่างๆ					
10. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ ที่มา รบกวนท่าน					
11. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยให้ท่านเข้าร่วมกับ กลุ่มเพื่อนๆ ที่ท่านชอบได้					
12. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อไม่ให้คนอื่นดูถูกหรือล้อเลียน					
ด้านเพศ					
13. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ					
14. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์					

ข้อคำถาม	เห็นด้วย มาก ที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วย
15. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อดึงดูดความสนใจจากเพศตรง ข้าม					
16. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะรู้สึกว่ เท่และทันสมัย ด้านการรู้จัก					
17. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ตนเองสดชื่น					
18. ความคิดดีๆ จะเกิดขึ้นเมื่อท่าน ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
19. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ท่านรู้สึกกระปรี้กระเปร่า					
20. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะช่วยทำให้ท่านสนุกสนาน มากขึ้น ด้านความตึงเครียด					
21. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อลดความวิตกกังวล					
22. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยให้ผ่อนคลายภายหลังจาก วันที่เรียน หรือทำงานหนัก					
23. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้จิตใจเบิกบาน					
24. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดความตึงเครียด					

ตอนที่ 4 อิทธิพลทางสังคม ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
(กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด) กรุณาตอบแบบประเมินในแต่ละข้อตามความเป็นจริง

4.1 อิทธิพลจากพ่อแม่

	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	ไม่ เห็น ด้วย
1. พ่อ/แม่ให้ท่านหัดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้รู้จักมารยาททางสังคม					
2. พ่อ/แม่ของท่าน จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ ท่านเห็นเป็นประจำ					
3. พ่อ/แม่มักปล่อยให้ฉันไปเที่ยว หรือออกนอก บ้านเพื่อไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อนได้ อย่างอิสระ					
4. พ่อ/แม่จะไม่ดูดำหรือลงโทษท่านเสมอ เมื่อทราบว่าคุณดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
5. พ่อ/แม่ท่านให้เงินรายวัน / รายเดือนจำนวนมาก จนเหลือพอที่จะนำไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้					
6. ท่านเคยเผชิญหน้ากับการทะเลาะเบาะแว้งของ พ่อแม่ ที่เกิดจากการมีเงินมา					
7. พ่อ/แม่ของท่านมักจะเลี้ยงสังสรรค์ในเทศกาล ต่างๆ ด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					

4.2 อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

ปัจจัย	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	ไม่ เห็น ด้วย
1. ท่านเห็นกลุ่มเพื่อนสนิทของท่านเคยดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ท่านจึงดื่มบ้าง					
2. เพื่อนเคยยั่วยุให้ท่านดื่ม ทั้งๆ ที่ท่าน ไม่ต้องการ					
3. หากท่านไม่ดื่มจะทำให้ไม่สามารถเข้ากับ กลุ่มเพื่อนได้					
4. กลุ่มเพื่อนไม่มีอิทธิพลในการตัดสินใจดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของท่านเลย					
5. กลุ่มเพื่อนสนิทของท่านไม่มีใครที่เคยดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย					
6. เพื่อนมักแนะนำว่าท่านไม่ควรดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์เมื่อทุกๆใจ เพราะจะทำให้เสียสุขภาพ					
7. ท่านไม่สนใจว่าเพื่อนจะคิดอย่างไร เมื่อท่านปฏิเสธ ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					

4.3 อิทธิพลจากสื่อสารมวลชน

ปัจจัย	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	ไม่ เห็น ด้วย
1. เมื่อเห็นภาพการโฆษณาจากเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ทำให้ท่านมีความรู้สึกรว่าอยากดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น					
2. จากโฆษณาทำให้ท่านรู้ว่าเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ไม่ใช่สิ่งเลวร้ายเลย					
3. ดาราหรือบุคคลที่ใช้ในการโฆษณาเกี่ยวกับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นต้นแบบที่ท่านนิยม ชมชอบ และเคยคิดจะเอาแบบอย่าง					
4. ท่านรู้สึกเบื่อตัวละครที่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แล้วมีการทะเลาะวิวาทหรือ พุดจา ไม่สุภาพ					
5. ท่านเคยเห็นโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากนิตยสาร แล้วมีความต้องการที่จะดื่มทันที					
6. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายกับเสียงโฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ จากวิทยุเมื่อได้ยิน					
7. ท่านคิดว่าน่าจะมีโฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในเคเบิลทีวีให้มากขึ้น					

ตาราง 10 แบบทดสอบความตรงตามเนื้อหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง
จากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรมการตี
เครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก

ประเด็น	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			IOC= $\frac{\sum}{R}$
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
		(+1)	(0)	(-1)	

1.ประเมินการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (AUDIT)					
ข้อ 1	2	1			0.7
ข้อ 2	3				1.0
ข้อ 3	3				1.0
ข้อ 4	2	1			0.7
ข้อ 5	3				1.0
ข้อ 6	2	1			0.7
ข้อ 7	2	1			0.7
ข้อ 8	2	1			0.7
ข้อ 9	2	1			0.7
ข้อ 10	3				1.0
ข้อ 11	3				1.
2. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
ข้อ 12	3				1.0
ข้อ 13	2	1			0.7
ข้อ 14	2	1			0.7
ข้อ 15	3				1.0
ข้อ 16	3				1.0
ข้อ 17	3				1.0
ข้อ 18	3				1.0
ข้อ 19	3				1.0
ข้อ 20	3				1.0
ข้อ 21	3				1.0

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็น	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			IOC = $\frac{\sum}{R}$
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
ด้านการแสดงออก	ข้อ 1	2	1		0.7
	ข้อ 2	2	1		0.7
	ข้อ 3	3			1.0
	ข้อ 4	3			1.0
ด้านอารมณ์	ข้อ 5	3			1.0
	ข้อ 6	3			1.0
	ข้อ 7	2	1		0.7
	ข้อ 8	3			1.0
ด้านการฟัง	ข้อ 9	3			1.0
	ข้อ 10	3			1.0
	ข้อ 11	3			1.0
	ข้อ 12	3			1.0
ด้านเพศ	ข้อ 13	3			1.0
	ข้อ 14	3			1.0
	ข้อ 15	2	1		0.7
	ข้อ 16	2	1		0.7
ด้านการรู้จัก	ข้อ 17	3			1.0
	ข้อ 18	3			1.0
	ข้อ 19	3			1.0
	ข้อ 20	3			1.0
ด้านความตั้งใจ	ข้อ 21	3			1.0
	ข้อ 22	3			1.0

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็น	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			IOC= $\frac{\sum}{R}$
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
	ข้อ 23	3			1.0
	ข้อ 24	3			1.0
อิทธิพลทางสังคม					
อิทธิพลจากพ่อแม่	ข้อ 1	2	1		0.7
	ข้อ 2	2	1		0.7
	ข้อ 3	3			1.0
	ข้อ 4	3			1.0
	ข้อ 5	3			1.0
	ข้อ 6	3			1.0
	ข้อ 7	2	1		0.7
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน	ข้อ 1	3			1.0
	ข้อ 2	3			1.0
	ข้อ 3	3			1.0
	ข้อ 4	3			1.0
	ข้อ 5	3			1.0
	ข้อ 6	3			1.0
	ข้อ 7	3			1.0
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน	ข้อ 1	2	1		0.7
	ข้อ 2	2	1		0.7
	ข้อ 3	3			1.0
	ข้อ 4	3			1.0
	ข้อ 5	3			1.0
	ข้อ 6	3			1.0
	ข้อ 7	3			1.0

ตาราง 11 แสดงการทดสอบความเชื่อมั่นความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง
จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอิทธิพลทางสังคมกับพฤติกรรม
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ข้อ	ประเด็น	ค่า Correlation Item total Correlation
ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
1.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะทำให้ท่านเกิดความมั่นใจมากขึ้น	-.1773
2.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วทำให้ท่านกล้าแสดงความคิดเห็น	.7506
3.	เมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วจะทำให้ท่านกล้าแสดงออก	.2832
4.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อต้องการระบายความในใจ	.2048
5.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดอาการซึมเศร้า เสียใจ	.5709
6.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อทำให้ท่านคิดเร็วทำเร็ว	
7.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อทำให้ท่านลดความขุ่นเคือง ก้าวร้าว	.3709
8.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดความรู้สึกวิตกกังวล	.3258
9.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ลืมปัญหาต่างๆ	.2418
10.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ ที่มารบกวนท่าน	.3678
11.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อช่วยให้ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนๆ ที่ท่านชอบได้	.6403
12.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อไม่ให้คนอื่นดูถูกหรือล้อเลียน	.6739
13.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อช่วยกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ	.5415
14.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์	.5118
15.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม	.2143
16.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะรู้สึกว่ เหน็ดและทันสมัย	.2456
17.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อทำให้ตนเองสดชื่น	.2754
18.	ความคิดดีๆ จะเกิดขึ้นเมื่อท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.2834
19.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อทำให้ท่านรู้สึกกระปรี้กระเปร่า	.2753
20.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะช่วยทำให้ท่านสนุกสนานมากขึ้น	.2754
21.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดความวิตกกังวล	.2356

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็น	ค่า Correlation Item total Correlation
22.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อช่วยให้ผ่อนคลายภายหลังจากวันที่เรียนหรือทำงานหนัก	.6709
23.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อทำให้จิตใจเบิกบาน	.5504
24.	ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อช่วยลดความตึงเครียด	.5709
	อิทธิพลทางสังคม ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
	อิทธิพลจากพ่อแม่	
1.	พ่อ/แม่ให้ท่านหัดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้รู้จัก	
	มารยาททางสังคม	.2832
2.	พ่อ/แม่ของท่าน จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ท่านเห็นเป็นประจำ	.5918
3.	พ่อ/แม่มักปล่อยให้ฉันไปเที่ยว หรือออกนอกบ้านเพื่อไป	
	ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อนได้อย่างอิสระ	.5665
4.	พ่อ/แม่จะไม่ดูดาหรือลงโทษท่านเสมอ เมื่อทราบว่าคุณดื่ม	
	เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.3458
5.	พ่อ/แม่ท่านให้เงินรายวัน / รายเดือนจำนวนมาก จนเหลือพอ	
	ที่จะนำไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้	.2582
6.	ท่านเคยเผชิญหน้ากับการทะเลาะเบาะแว้งของพ่อแม่ ที่เกิดจากการมีเม	.3758
7.	พ่อ/แม่ของท่านมักจะเลี้ยงสังสรรค์ในเทศกาลต่างๆ	
	ด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.3488
	อิทธิพลทางสังคม ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
	อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน	
1.	ท่านเห็นกลุ่มเพื่อนสนิทของท่านเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ท่านจึงดื่มบ้าง	.2832
2.	เพื่อนคะยั้นคะยอให้ท่านดื่ม ทั้งๆ ที่ท่านไม่ต้องการ	.5918
3.	หากท่านไม่ดื่มจะทำให้ไม่สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้	.5615
4.	กลุ่มเพื่อนไม่มีอิทธิพลในการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของท่านเลย	.2232
5.	กลุ่มเพื่อนสนิทของท่าน ไม่มีใครที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย	.2522
6.	เพื่อนมักแนะนำว่าท่านไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อทุกข์ใจ	
	เพราะจะทำให้เสียสุขภาพ	
7.	ท่านไม่สนใจว่าเพื่อนจะคิดยังไง เมื่อท่านปฏิเสธไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.3458

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็น	ค่า Correlation Item total Correlation
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน		
1.	ท่านเห็นกลุ่มเพื่อนสนิทของท่านเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ท่านจึงดื่มบ้าง	.2582
2.	เพื่อนคะยั้นคะยอให้ท่านดื่ม ทั้งๆ ที่ท่านไม่ต้องการ	.3458
3.	หากท่านไม่ดื่มจะทำให้ไม่สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้	.5865
4.	กลุ่มเพื่อนไม่มีอิทธิพลในการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของท่านเลย	.2768
5.	กลุ่มเพื่อนสนิทของท่าน ไม่มีใครที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย	.2421
6.	เพื่อนมักแนะนำว่าท่านไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อทุกขใจ เพราะจะทำให้เสียสุขภาพ	.2534
7.	ท่านไม่สนใจว่าเพื่อนจะคิดยังไง เมื่อท่านปฏิเสธไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.5716

หมายเหตุ: ค่า $\text{Alpha} = 0.8615$

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมาลัย คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร.ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร พนมสิทธิ์ สอนประจักษ์ คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

